

▶ SÅDAN PLUKKER PRIVATSKOLE FRA REFORMEN

FAGBLAD FOR UNDERVISERE

Folkeskolen

NR. 04 | 25. FEBRUAR | 2016

MERE VOLD PÅ SKOLER

Frustrerede elever truer og slår lærerne. Risikovurdering på skolerne skal være bedre, siger Arbejdstilsynet efter 42 påbud på 132 grundskoler

LÆS TEMA SIDE 6

KORTERE SKOLEDAG MULIGT I 37 KOMMUNER

LÆS SIDE 16

60

MINUTTERS LEKTIONER LETTER REFORMEN

LÆS SIDE 32

Tæt på religion

**Moderne undervisning i kristendomskundskab
- helt i øjenhøjde med eleverne i 1.-3. klasse.**

Med Gyldendals nye fagportal til kristendomskundskab får du:

- Veltilrettelagte undervisningsforløb med læringsmål og evaluering
- Fagligt indhold der dækker alle kompetenceområder
- Videoer og tegnefilm produceret specielt til fagportalen
- Opgaver og aktiviteter der tager højde for elevernes læsefærdigheder og evner til selvstændig opgaveløsning

Afmagtsvold!

Lærere, som aldrig har oplevet at blive slået, kan nu pludselig rammes af slag eller spark. De kan få en saks eller en stol kastet efter sig - og de er vidner til, at elever skader og slår sig selv.

Arbejdstilsynet har besøgt 132 grundskoler på et halvt år og givet 42 påbud vedrørende dårligt psykisk arbejdsmiljø for lærerne. *Folkeskolen* har fået aktindsigt i de mange sider rapporter. Læsningen er ikke for sarte sjæle. Beretningerne lyder som fortællinger fra en verden, man har svært ved at se for sig som en del af den danske folkeskole. Og problemet bliver tilsyneladende større og større.

Hvorfor?

Langt den største del af forklaringen er uendelig trist. Det er inklusionsdagsordenen, som er på banen. Det er beretninger fra en virkelighed, hvor børn lider og slår fra sig i afmagt.

Praksis i mange kommuner er nemlig blevet, at alle børn starter i de små klasser. Det er først, hvis det viser sig helt umuligt at få til at fungere, at der kommer diagnoser, støtte eller andre foranstaltninger i klassen.

Det går ud over nogle børn, som ikke skriver læserbreve og stemmer til folketingsvalg. De kan kun reagere med frustreret afmagt, når det hele brænder sammen for dem, og de skal forsøge at være et sted, hvor der ikke er mulighed for at tage hensyn til deres særlige behov.

Lærerne forstår dem kun alt for godt. Derfor skal der meget til, før de får sat deres eget arbejdsmiljø på dagsordenen. Alt for længe forsøger lærerne at få det til at fungere og presser deres egne grænser for langt, alt for langt, indtil de må give op.

Lige så sympatisk tanken er om at rumme alle i skolen, lige så hamrende usolidarisk er det, hvis der ikke er hjælp at hente. Det går ud over eleven, det går ud over lærerne og de andre elever, og i sidste ende er det med til at lægge en bombe under den fælles folkeskole, hvis forældrene ikke kan sende deres børn i skole uden at risikere vold.

De såkaldte »inklusionsfremmende økonomiske incitamentsstrukturer« forværrer problemerne. De fleste steder skal skolerne selv finde pengene, hvis de vil gøre noget ekstra for en elev, fordi midlerne til specialundervisning er lagt ud på skolerne efter en gennemsnitsbetragtning. Det er jo fint, hvis der er penge nok! Men med den anden hånd udhuler de almindelige nedskæringer midlerne til at drive skole for.

Det kan vi gøre bedre.

Vi må smide modeller ud, som er udtænkt i en tid, hvor det handlede om at spare på specialundervisning. I stedet må kloge mennesker skabe en intelligent styringsmodel, som tager højde for virkeligheden!

For heldigvis er der noget at gøre, hvis skolen står samlet - og der er bare en nogenlunde økonomi. Det er helt afgørende, at det aldrig nogensinde må være den enkelte lærers problem. ☒

HANNE BIRGITTE JØRGENSEN,
ANSV. CHEFREDAKTØR
HJO@FOLKESKOLEN.DK

folkeskolen.dk

Rasch: Mål for hver eneste elev var ikke intentionen

»Opfinderne af begrebet læringsmålstyret undervisning er altså blevet misforstået på skolerne. Hvem har misforstået? Lærerne?«

Lasse Bak Sørensen

»Har ministeriet misbrugt jeres arbejde? Eller er du bare første mand ved håndvasken? Sommetider tror jeg ikke, I forstår, hvor mange menneskelige og økonomiske resurser der går tabt i det politiske cirkus.«

Per Arnoldi

»Det er jo hele tilgangen, der skal laves om, både mål, midler og mængde. Det må falde som i Sverige, hvis alle andre mener, at eneste ansvarlige er Anders Bondo Christensen. Dog har jeg tænkt mig at være lærer, så længe jeg kan holde fanden fra døren.«

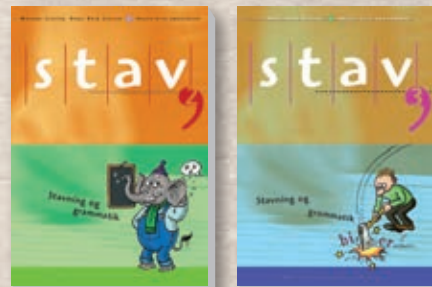
Henning Nielsen

s t a v

0-8

Et systematisk stave- og grammatikmateriale, der kan bruges fra 0. til 10. klasse og på ungdomsuddannelserne. Alle elevbøger og lærervejledninger er revideret efter de nye retskrivningsregler og forenkledte Fælles Mål.

Systemet indeholder oplæg til både fælles undervisning i klassen og individuelt arbejde – og findes nu i online-udgave til 2.-8. klasse.

Af Inger-Lise Heinze og Ida Lyndby-Jensen

Der arbejdes med målbeskrivelser og autentiske tekster, og mange opgaver er selvkontrollerende. Indeholder oversigter over grammatik, sætningsled, kommaregler og ord-liste med de enkelte ords ordklasse og bøjning. Består af elevbog samt en lærervejledning med facit og uddybende kommentarer til de enkelte emner.

Til overbygningen og ungdomsuddannelserne.

Af Vibeke Lundkvist

Gør den første læsning og skrivning sjovere med spil og værksteder. Indeholder et bredt udvalg af kort, spilleplader, plakater og et idekatalog lige til at gå til. Materialet tager udgangspunkt i *Stav 0 Elevbog*, men kan også anvendes som selvstændigt materiale.

S|t|a|v| Online

S|t|a|v| Online er 100 % selvrettende og giver læreren løbende overblik over klassens samlede og elevernes individuelle fremskridt med mulighed for rapportgenerering til fx skole-hjem-samtaler og udarbejdelse af elevplaner.

S|t|a|v| Online er systematisk opbygget med grammatik, stavetræning og tegnsætning samt diktater på tre niveauer. Til hvert klassetrin er der tilføjet ca. 600 supplerende opgaver i forhold til papirudgaven af STAV.

S|t|a|v| Online tilgås med UNI login og sælges som licens til den enkelte klasse.

Stav Online er tilskudsberettiget.

**STAV
ONLINE
2.-8. KL.**

- Målettet læring
- Hold styr på din fremgang
- Leg og læring
- Mere end 1.000 opgaver

Få gratis prøveperiode

Prøv *Stav Online* gratis i 14 dage – bestil inden 1. august.

Stav Online 3.-6. klasse: Kan bestilles nu
Stav Online 2. og 7.-8. klasse: Fra 1. maj

Bestil på info@dpf.dk eller tlf. 4546 0050.

fra

TRÆNING

til

LÆRING

Se CampMat
på messerne

Adaptiv matematiktræning

Alineas nye digitale læremiddel CampMat

Tag dine indskolingselever med på træningslejr, hvor det er sjovt og let at blive udfordret og blive bedre til matematik. CampMat er lejren, hvor dine elever flytter ind og træner matematik på egen hånd. Træningen tilpasser sig elevernes niveau, så de får opgaver, der ligger i nærmeste zone for udvikling.

CampMat er med andre ord adaptiv – og det første danske læremiddel, som baserer sig på amerikanske Knewtons markedsledende teknologier for adaptive læremidler.

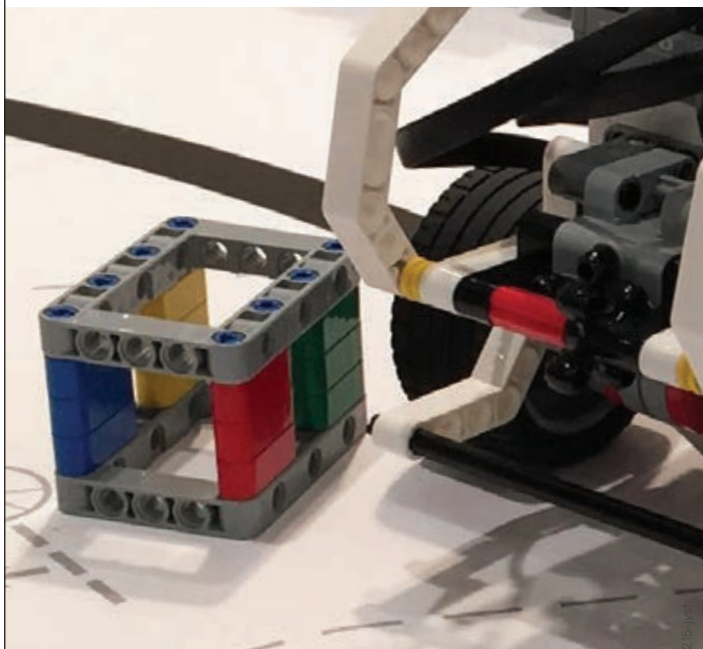
Se CampMat og alle vores andre nyheder på:
Danmarks Læringsfestival den 15.-16. marts og Skolemessen 13.-14. april.

Læs mere på: alinea.dk/messer

Alinea
EGMONT

2016

SKOLEMESSEN

Skolemessen viser gennem foredrag og udstilling alt det nyeste inden for undervisning og læremidler. Tag dit fagteam med eller mød selv op og få masser af inputs og en snak med forlag og øvrige producenter.

KOM GRATIS IND

Registrér dig online på skolemessen.dk inden 1. april og deltag i konkurrencen om hotelophold.

Følg os på
Facebook og Twitter

Scandinavian Congress Center Aarhus
13. - 14. april 2016

CENTRE FOR
UNDERVISNINGSMIDLER
DANMARK

Skolemessen arrangeres i et samarbejde mellem Gyldendal Uddannelse, Alinea, brancheforeningerne SFU og BFU samt Centre for Undervisningsmidler i Danmark.

INDHOLD

6

16

Kortere skoledage

37 kommuner vil nu acceptere kortere skoledage, flere er formentlig på vej.

TEMA: VOLD

MERE VOLD I HVERDAGEN

Arbejdstilsynet udsteder flere påbud, skolerne skal være bedre til risikovurdering. På Broskolen på Fyn fik en medarbejder 57 slag og 11 spark af én elev på en time. Lærer fortæller om børnenes afmagt.

24

28

32

38

44

Tag selv-bord

Friskolerne kan selv vælge blandt folkeskole-reformens elementer.

Ordblindetest

Herning vil indkredse alle ordblinde elever – læs om det faglige netværk Specialpædagogik.

60 minutter

Reformtid: På Store Magleby Skole er lektionerne forlænget med 15 minutter til en klokke-time. Tag med til Dragør.

Kultursammenstød på lærerværelset

Lærerstuderende om praktiktid og arbejds-kultur.

Job via Facebook

Hvad synes du, din måske kommende chef skal læse om dig på – Facebook?

→ OVERSIGT

Tema: Vold

Store pædagogiske hjerter kan give dårligt arbejdsmiljø / 6

Frustrerede børn handler i afmagt / 10

Vold og trusler er et stigende problem på skoler / 12

Kortere skoledage

37 kommuner åbner for kortere skoledage / 16

Folkeskolen.dk / 18

Kronik / 24

Debat

DLF mener / 26

Netdebat / 26

Læserbreve / 27

Privatskoler og reformen

Her er lektiecafe og bevægelse efter skoletid / 28

Spot / 31

Lektioner

60-minutters lektioner letter reformen i Dragør / 32

Skoleleder: 60 minutter styrker fagene / 35

Tættere på faget / 38

Anmeldelser / 40

Job & karriere / 44

Mindeord / 45

Ledige stillinger / 45

Bazar / 47

Uskolet / 50

ØGET VOLD

» Virksomheden påbydes at forebygge og håndtere psykiske belastninger som følge af voldsrisiko i arbejdet.

Arbejdstilsynet har givet 42 påbud ved besøg på 132 grundskoler. Privatskoler står for et par af påbuddene.

21

påbud handler om vold og traumatiske hændelser. Dertil kommer otte vejledninger til skoler fra Arbejdstilsynet.

15

påbud handler om høje følelsesmæssige krav. Dertil kommer 20 vejledninger til skolerne.

5

påbud drejer sig om stor arbejdsmængde og tidspres. Dertil kommer 19 vejledninger.

1

påbud handler om »øvrigt psykisk arbejdsmiljø«. Alle tal er foreløbige. Endelig rapport kommer i løbet af foråret.

Store pædagogiske hjerner kan give dårligt arbejdsmiljø

Vi arbejder meget inkluderende, fortæller skoleleder på Broskolen. Men det kan resultere i arbejdsskader og et dårligt arbejdsmiljø for medarbejderne. Skolen fik kritik, da Arbejdstilsynet var på besøg sidste år.

Elev slår lærer i maven, slag i ansigtet, en elev skubbende, elev hamrede dør i en pædagogs hånd, så en knogle blev knust, en hård forældresamtale - dette er bare nogle af de registreringer, som arbejdsmiljøorganisationen på Broskolens afdeling Rolfsted har skrevet fra 2015. I alt har der været 22 indberetninger dette år. Året før var der ni indberetninger på skolen.

»Vi er som ledelse og arbejdsmiljøorganisation blevet fastere i kødet og registrerer grænseoverskridende hændelser. Vi prøver at finde vores ben i det uden at blive pivede«, siger skoleleder Flemming Mortensen fra Broskolen, der ligger på to matrikler i Faaborg-Midtfyn Kommune. Skolen har i alt cirka 740 elever.

Afdeling Rolfsted, der er en lille skole med omkring 160 elever i indskoling og mellemtrin, havde besøg af Arbejdstilsynet i 2015 og fik et påbud om »at forebygge og håndtere psykiske belastninger som følge af voldsrisiko i arbejdet«.

Derfor har skolen nu skærpet retningslinjerne, udarbejdet handleplaner for medarbejdere og ledelse og indskærpet over for medarbejderne, at voldsomme hændelser skal registreres. Skolen har samarbejdet med kommunen og Arbejdstilsynet for at få en bedre registrering i forsøget på at håndtere

voldsrisikoen bedre og ikke mindst for at forebygge vold og trusler.

Ønske: inkluderende rammer

Tidligere havde Broskolen heldagsklasser, men de blev flyttet efter en ændring i skolestrukturen.

»Nu har vi børn, der begynder her på skolen, og så ser vi, om vi kan lykkes med inklusionsopgaven, eller om de må videre til andre tilbud. Skolen får en økonomisk straf, hvis vi må sige farvel til elever. Det kan man have mange meninger om - det kan betyde, at en skole beholder en elev for længe, men her prøver vi at se på barnets tarv«, forklarer Flemming Mortensen.

Skolelederen ønsker sig nogle mere inkluderende rammer fysisk med mulighed for at skærme nogle elever fra de mange sanseindtryk og noget mere uddannelse til personalet, så de er bedre klædt på til inklusionen.

»Børn er et spejl af samfundsudviklingen. Der er et ekstra pres på familierne i dag, mange både børn og voksne har lange arbejdsdage, og en del børn kunne have glæde af at komme senere i skole. Især mange drenge bonner ud og bliver fysisk udadreagerende, når de ikke kan styre deres følelser«, mener han.

»Nogle børn reagerer voldsomt på en lille

TEKST: HELLE LAURITSEN

ILLUSTRATION: PERNILLE MÜHLBACH

FOTO: HUNG TIEN VU

» De ansatte oplyser, at man har ... (cirka otte elever) ... som kan være særligt udadreagerende i form af spark, slag, riv, kasten med ting (for eksempel stole og sakse), truende adfærd, verbale krænkelser med mere. Dette i en grad, så de ansatte ofte får mærker på kroppen af det. Lige efter sommerferien 2014 har der været en episode, hvor en pædagog over en time modtog 57 slag og 11 spark.

» Ledelsen oplyser, at man har flere forældrepar, der er i krise, og at det skal man kunne rumme som ansat (...)

» Arbejdstilsynet anerkender, at afdeling Rolfsted har flere gode tiltag til forebyggelse af vold og trusler om vold, blandt andet et grundigt forarbejde inden opstart af nye elever, godt samarbejde og sparring med Pædagogisk Psykologisk Rådgivning og afholdelse af teammøder og fagmøder.

» Ansatte oplyser til Arbejdstilsynet, at nogle ansatte oplever utryghed og hjertebanken, når de konfronteres med særlige elever og forældre.

» En lærer beskriver, hvordan vedkommende hele tiden skal holde på sig selv for ikke at slå fysisk tilbage i refleks over det chokerende i at blive slået.

I Broskolens nye retningslinjer er fysisk og psykisk vold nu defineret. Der er skemaer til registrering af vold, og der er retningslinjer og handleplaner for den person, der har været udsat for overgreb, for kollegerne og for ledelsen i forhold til både medarbejderne, barnet og familien. Medarbejderne henvises til krisepsykolog.

Ovenstående citater er fra Arbejdstilsynets rapport.

ting, så man kan aldrig vide sig sikker. Medarbejderne arbejder med det store hjerte først, og vi arbejder meget inkluderende. Men det store hjerte kan betyde, at vi måske venter for længe, før vi griber til ekskluderende indgreb. Det kan være med til at producere arbejdsskader og et dårligt psykisk arbejdsmiljø for de ansatte».

På Broskolen har man uddannet flere vejledere i læsning, matematik, AKT (adfærd, kontakt, trivsel) og et par inklusionscoaches blandt medarbejderne. Men der har ikke været økonomi til at uddanne alle dem, som skolen kunne ønske sig.

»Vi skal være professionelle i arbejdet, og når man samfundsmæssigt vælger, at børn skal blive i nærmiljøet, så må man have ekstra mange medarbejdere uddannet til at tage sig af børn med særlige behov. Vi forsøger os med kollegavejledning, så flere bliver klædt godt på til inklusionsopgaven».

Flemming Mortensen mener, at hvis der var de rigtige inkluderende rammer på skolen og større mulighed for videreuddannelse, så ville personalet bedre kunne klare opgaven. På Heldagsskolen i Nyborg har han

set gode inkluderende rammer, hvor det er muligt at skjærme eleverne for de mange sanseindtryk. Så det kan lykkes, hvis man ønsker det.

57 slag på en time

Dengang Broskolen havde heldagsklasser, var fastholdelse og flytning af elever en fast del af skolens pædagogik. Men det er man gået bort fra de seneste halvandet års tid. Nu prøver man at lade være med at tage fat i et udadreagerende barn.

Ændringen i pædagogikken kom i sommeren 2014 til at gå hårdt ud over en pædagog på skolen. Han fik 57 slag og 11 spark af en elev på en time.

»Vi kendte barnet, og vi havde tidligere haft gode resultater med fastholdelse, men den dag gik det galt. De mange slag og spark fik pædagogen, fordi vi havde ændret pædagogik. Det var voldsomt. Mindre børn

reagerer, når de ikke kan være i situationen, når de ikke kan leve op til de krav, der bliver stillet til dem, så reagerer de ikke rationelt, så går krybdyrhjernen i gang i stedet, og den kender kun til kamp eller flugt. Den elev havde behov for et andet tilbud og kom bagefter i et specialtilbud«, fortæller Flemming Mortensen.

Skolelederen mener, at man i dag er for fokuseret på faglig læring i indskoling. Politikere og samfund kræver stor faglighed og brug af forskellige måleinstrumenter, der er udviklet til at måle på, om skolen lever op til de mange faglige krav.

»Indskoling bør være fri til at arbejde med børnenes trivsel, for hvis børnene trives, vil de senere kunne lære mere. Lærende miljøer er rolige, og det oplever man ikke med 28 børn på 49 kvadratmeter og én voksen i lokalet. Den dag eleven slog og sparkede pædagogen, foregik der ikke stor læring for

nogle af eleverne i nærheden. Det blev ødelagt for mange. Det er helt sikkert«.

Pas på Tarzan-syndrom

På Broskolen erkender både skoleleder og arbejdsmiljørepræsentant, at der blandt medarbejderne er et »Tarzan-syndrom«. Dette er beskrevet i flere af påbudsrapporterne fra Arbejdstilsynets besøg på skoler landet over: At lærere og pædagoger synes, at de skal kunne tåle de udadreagerende børn, verbale udfald, slag og krads - eller en saks, der kastes gennem luften. Fordi de ansatte på skolerne forstår, at børnene er frustrerede.

»Vi blev overraskede, da Arbejdstilsynet var på besøg her«, fortæller arbejdsmiljørepræsentant Allan Meldgaard.

»Over hvor mange voldsomme hændelser vi havde i hverdagen. Indimellem oplever vi kolleger med en kort lunte, hvor det jo så viser sig, at der er gået noget voldsomt forud. Børnene reagerer ofte, når vi stiller krav til dem i skolen. Men Arbejdstilsynet var meget klar: Vi skal registrere de voldsomme episoder, det skal være synligt, hvad der sker på skolen, og så skal det jo forebygges«.

Arbejdstilsynets besøg satte gang i en debat på lærerværelset. Hverdagens udfordringer skulle ikke længere gemmes, bagatelliseres og hænge på de enkeltes skuldre. I stedet skulle man udarbejde fælles retningslinjer og fortælle forvaltningen, at der er udfordrende elever på skolen.

»Det gik tydeligt op for os, at vi havde belastende arbejdsforhold. Men børn er jo ikke onde. De kan bare ikke altid kapere de krav, der bliver stillet til dem«.

Medarbejderne talte om, hvordan de kunne nå eleverne tidligere, så der ikke blev tale om brandslukning, og de talte om, hvornår deres grænser blev overskredet. At de skulle være særligt opmærksomme på dem, der har oplevet noget grænseoverskridende fra elevernes side, og at de skulle lære at agere mere fælles.

»Der er mange følelser i det, og det er vigtigt at blive anerkendt både af ledelsen og af kollegerne. Selv om vi har en uddannelse, så er vi også bare mennesker, der kan reagere refleksemæssigt. Og vi ved, at vi kan risikere at stå i lignende situationer senere, selv om vi arbejder på at forebygge«, siger Allan Meldgaard.

Vedholdenhed er et af nøgleordene i arbejdet.

»Vi skal som skole stå tydeligt frem, for der

»Nogle børn reagerer voldsomt på en lille ting, så man kan aldrig vide sig sikker. Medarbejderne arbejder med det store hjerte først, og vi arbejder meget inkluderende. Men det store hjerte kan betyde, at vi måske venter for længe, før vi griber til ekskluderende indgreb«, siger skoleleder Flemming Mortensen.

er jo sket et skred i lærernes autoritet. Vi må fortælle, hvad vi vil finde os i. Vi må beskrive barnet grundigt, søge støtte og samarbejde med hjemmet. Hvis vi kan være enige - skole og hjem - og få nogle faste aftaler, så trives børnene meget bedre«.

Allan Meldgaard peger på udfordringerne med den øgede inklusion.

»Der følger ikke rigtig resurser med inklusionen. Vi er ikke klædt godt nok på til at modtage de børn, vi får. Uddannelsesmæssigt halter vi bagefter«.

Trivselsarbejde inkluderer forældrene

Skoleleder Flemming Mortensen fortæller, at Faaborg-Midtfyn Kommune ikke er en af de kommuner, der bruger færrest økonomiske midler på skolen. Men alligevel er økonomien ikke god nok til den proces, som de ansatte har behov for i arbejdet med udfordrede elever.

Han fremhæver, at arbejdet går bedst i de klasser, hvor forældrene kan lide hinanden og bruger noget tid på hinanden.

»Forældrene kan være med til at skabe et godt miljø i klassen. Jeg siger altid til forældremøderne, at fædrene helst skal lave tre aktiviteter med børnene uden møderne. For så bliver det lettere at være barn i klassen. Vi griner lidt, for det er flest mødre, der sidder til forældremøderne, men vi prøver at dyrke tanken lidt. Vi vil meget hellere have, at forældrene bruger tid på nogle aktiviteter med børnene, end at de læser lektier med dem. Klassen får det bedre, hvis forældrene vil bruge noget tid på den«, siger Flemming Mortensen.

Arbejdsmiljørepræsentant Allan Meldgaard (til venstre) og skoleleder Flemming Mortensen fortæller, at de blev overraskede over, hvor mange voldsomme hændelser der var på skolen i hverdagen. Arbejdstilsynet var meget klar: Skolen skal registrere de voldsomme episoder, det skal være synligt, hvad der sker på skolen, og så skal det forebygges. Med fælles retningslinjer og besked til forvaltningen om, at der er udfordrende elever på skolen.

Han fortæller, at forældrene oplever et større pres fra deres arbejdsgivere i dag. Fra skolen ringer man til forældrene, hvis man synes, at et barn har brug for lidt ro. Men i dag oplever de mange gange, at forældrene ikke tør gå tidligere fra arbejdet for at hente barnet, fordi de har fået at vide, at de bliver afskediget, hvis de forlader jobbet i utide.

»Skolereformen har givet børnene nogle længere skoledage. Det kan selvfølgelig være svært for de børn, der i forvejen har det svært i skolen, men ellers er reformen fin.

Man kan bare diskutere, om den er fuldt finansieret - om vi har personalet og økonomien til den reform«.

Flemming Mortensen ser positivt på Arbejdstilsynets besøg på Broskolen.

»Det er godt, at de tager sig tid til at komme her. Det ville da være dejligt, hvis man nationalt ville opgradere Arbejdstilsynet. For det er vigtigt, at vi nu bedre har fået defineret vold og vores grænser. Arbejdsmiljøet må ikke blive en privat sag«. ❌

hl@folkeskolen.dk

Frustrerede børn handler i **afmagt**

»Jeg tænker, at jeg er på en rigtig god skole, hvor vi er gode til at tage hånd om hinanden. Det er ikke fløvt at have en voldsom oplevelse med en elev, man er ikke en dårlig lærer af den grund. Men man kan sige, at det er anderledes at være lærer i dag end tidligere. Og det er anderledes at være barn i dag«, siger Charlotte Johansen.

Skolen er ændret, og vilkårene for både børn og voksne er forandret, fortæller lærer på Broskolen på Fyn. Flere af børnene ville tidligere have gået i specialtilbud.

»Jeg har oplevet at blive slået af en elev i 4. klasse. Jeg tror, hun reagerede i afmagt«, fortæller Charlotte Johansen, lærer på Broskolens afdeling Rolfsted.

»Hun råbte, at jeg skulle holde min kæft, og så slog hun mig på skulderen. Jeg blev bare så overrumplet og chokeret over det. Jeg er aldrig tidligere blevet slået, men det er en meget grænseoverskridende oplevelse. Jeg valgte at gå fra klassen og runde kontoret. Jeg måtte lige have luft«.

Charlotte Johansen gik hurtigt tilbage til klassen.

»Jeg valgte at tage den professionelle mæske på også af hensyn til de andre elever i klassen«.

Hun fortæller, at pigen har slået flere lærere, har kastet med sakse, blyanter og kan sige grimme ting, men det er fortid nu. Pigen er i en rigtig positiv udvikling.

Charlotte Johansen underviser i dansk, engelsk, billedkunst, natur/teknologi - og så er hun inklusionscoach på skolen.

Ændrede vilkår for børn og voksne

»Jeg tænker, at jeg er på en rigtig god skole, hvor vi er gode til at tage hånd om hinanden. Når man oplever at blive slået, er kollegerne der straks. Det er ikke flovt at have en voldsom oplevelse med en elev, man er ikke en dårlig lærer af den grund. Men man kan sige, at det er anderledes at være lærer i dag end tidligere. Og det er anderledes at være barn i dag«.

Charlotte Johansen fortæller, at skolen har ændret sig. Over de seneste par år er problemet med udadreagerende elever eskaleret. Hun oplever, at der er børn i klasserne i dag, som ikke ville have været her for nogle år siden. Der ville de have gået i et specialtilbud.

»Jeg tror, børn i dag er megapressede. De oplever krav konstant - du skal lege i denne gruppe, du skal læse nu, du skal spise nu, enten du er sulten eller ej. Det er helt andre

krav, end børnene oplever i børnehaven og derhjemme. Og børnene kan ikke rumme alle de krav, som skolehverdagen byder på. Vi ser det primært i indskolingen«.

Hun fik i en af sine klasser en elev, der tidligere ville være kommet i et specialtilbud.

»Det har været så hårdt. Men vi har været mange om opgaven. Vi har holdt møde hver anden uge med barnet og hans forældre. Tidligere var der intet, der fungerede, hverken fagligt eller socialt, og barnet var grænseoverskridende verbalt. Men via det koncentrerede arbejde har vi nu et barn, der fungerer. Hvis læreren siger: 'Ti stille', så gør han det og arbejder med sine opgaver«.

Jeg tror, børn i dag er megapressede. De oplever krav konstant - du skal lege i denne gruppe, du skal læse nu, du skal spise nu - enten du er sulten eller ej.

Charlotte Johansen
Lærer

Arbejdet med eleven har været en fælles opgave for lærere, pædagoger, Pædagogisk Psykologisk Rådgivning og forældre. Charlotte Johansen fortæller også, at de andre elever har været enormt gode til at tage imod eleven.

»I Pædagogisk Psykologisk Rådgivning fortalte de, hvordan vi kunne tale eleven ned, når han reagerede voldsomt. Sammen med forældrene satte vi målene lavt og hævede dem så langsomt. Det gik. At få sådan et barn til at blive et godt fungerende barn og skolebarn - så er vi lykkedes«.

ADO - almindelig dårlig opdragelse

Charlotte Johansen mener, at der er mange grunde til de udadreagerende elever. Børnene er pressede, går mange timer i skole, og så er økonomien i skolen presset.

»Vi har børn med diagnoser og børn uden, som er udfordrende, fordi de lider af ADO - almindelig dårlig opdragelse. Det er også et problem. Vi har diskussioner med barnet, fordi forældrene ikke støtter op om skolen. Forældre skal helst fortælle deres børn, at hvis læreren siger, at barnet skal læse, så skal det læse. Hvis forældrene er uenige i noget, så må de tage diskussionen med mig - læreren - på et andet tidspunkt«.

»Vi skal lære børnene mere end at læse og regne. Vi skal lære dem almen dannelse, sociale kompetencer og at kunne fungere som aktive deltagere i et demokratisk samfund. Børnene er her i skolen i flere og flere timer, så vores ansvar bliver større. Samtidig har vi slet ikke timer nok til arbejdet. Det er jo egentlig Christiansborg, der presser os. Vi kan gå til skolelederen med vores udfordringer i forhold til en elev, han kan så fortælle os om kommunens økonomiske ramme - men det er jo Christiansborg-politikerne, der ikke har givet ordentlige rammer til skolen«, understreger Charlotte Johansen.

Hun fortæller, at hun på et tidspunkt selv måtte tage sit barn ud nogle timer i 1. klasse, fordi barnet ikke magtede de mange skoletimer i en fleksibel indskoling med 54 elever. Barnet fik nogle pauser, fordi hun besluttede at tage den tid, selv om hun egentlig ikke måtte. Men det hjalp. ✉ hl@folkeskolen.dk

Vold og trusler er et stigende problem på skoler

Spark, slag og verbale udfald fra elevernes side er blevet en stor udfordring på skolerne. Arbejdstilsynet har besøgt en række skoler og påpeger urimelige arbejdsforhold

Arbejdsforholdene for lærere og pædagoger i grundskolen er ikke altid rimelige. Vold, trusler og høje følelsesmæssige krav fylder for meget på mange skoler, viser den indsats, som Arbejdstilsynet netop har kørt om det psykiske arbejdsmiljø på landets skoler.

Dagligt bliver medarbejderne slået, sparket eller får kastet stole og sakse efter sig af frustrerede børn. Især er problemerne store i indskolingen, og lærerne fortæller, at der ikke er fulgt resurser med ud til de børn, som de nu inkluderer i almenundervisningen.

Arbejdstilsynet har besøgt 132 grundskoler på et halvt år og har givet 42 påbud vedrørende vold og traumatiske hændelser. Dertil kommer otte vejledninger. Høje følelsesmæssige krav for medarbejderne har resulteret i 15 påbud og 20 vejledninger til skolerne.

»Leder bekræfter, at vold og trusler forekommer i indskolingen, det oplyses, at det er et forholdsvist nyt fænomen, som man ikke har oplevet tidligere med de nu ældre elever«, står der i materialet fra Arbejdstilsynets skolebesøg.

»Medarbejderne vurderer, at der for eksempel lige nu er cirka 20-25 elever i indskolingen, der ikke får den hjælp, de har brug for for at fungere socialt, altså børn, der på grund af kapacitetsbegrænsning i for eksempel resursecentret ikke bliver samarbejdet tilstrækkeligt om, så de få tilfredsstillende udbytte af undervisningen«, skriver Arbejdstilsynet fra en anden skole.

Urimelige forhold

Konsulent Birthe Hansen, der er sagsbehandler og blandt andet arbejder i DLF's psykiske rådgivning for lærere, fortæller, at man i

»Det fremgår af hændelsesnotatregistreringer fra juni og august 2015, at der på (skolen) har været 22 episoder med slag/spark/riv og andet samt seks episoder med verbale trusler i samme periode.

FRA ARBEJ DSTILSYNETS PÅBUD TIL EN SKOLE

»Både ansatte og leder oplyser, at der forekommer vold og trusler om vold mod de ansatte fra fem-seks elever i indskolingen. (...) De ansatte giver to konkrete eksempler på vold i form af henholdsvis slag og spark. Det tilkendegives om det ene eksempel, at angrebet fra eleven var så voldsomt, at den ansatte, der modtog mange slag, efterfølgende har haft en sygdomsmedling og modtager behandling på grund af smerter i nakke og hoved.

FRA ARBEJ DSTILSYNETS PÅBUD TIL EN SKOLE

foreningen mest hører fra områder, hvor inklusionen bærer præg af, at der ikke er tilstrækkelige resurser på området.

»Hvis man siger, det er inklusionens skyld, så siger man, at det er børnenes skyld, og det er det ikke. Men det handler om, at man har påtaget sig en opgave i kommunerne - inklusionen - som man ikke har resurser til«.

Birthe Hansen fortæller, at lærerne ikke har reelle muligheder for at løfte opgaven - hverken økonomisk, fagligt eller med hensyn til støttepersoner. Der er lange ventetider og for langsom en indsats over for problemerne. Og i den ventetid opstår så slag, spark og ukvemsord fra frustrerede elever.

»Det er urimelige forhold for offentligt ansatte, der gerne vil passe deres arbejde. Og lærerne ved jo, at der er tale om børn, hvor der ikke er resurser nok på flere områder. Lærerne ved, hvorfor børnene er så frustrerede - og så har de ikke mulighed for at stille de tiltag op, som der er brug for«, siger Birthe Hansen.

Hun understreger vigtigheden af, at medarbejderne har mulighed for pauser og for supervision, så de kan blive »afgiftet«. Ellers risikerer de at blive fyldt op af de voldsomme oplevelser og sprogbrug, og så bliver det en psykisk belastning.

DLF registrerede i 2013 cirka 66 sager, hvor lærere havde været udsat for vold på jobbet og havde en arbejdsskadesag kørende. I 2014 var der omkring 77 sager, og i 2015 er antallet af arbejdsskadesager om vold på cirka 102. Tallene skal dog tages med forbehold, fordi der ikke er tale om statistisk registrering, men om registreringer i sagsbehandlingen af arbejdsskadesager. Men alle sagsbehandlerne på arbejdsskadeområdet i

» Det er meget overvældende, hvor voldsomt det er at have med inklusionsbørn at gøre, i det antal som skolen har. Børnene er »overraskende dårlige« og kræver en indsats, som medarbejderne kun delvist kan give, når det kommer til undervisning og støtte.

FRA ARBEJDSLILSYNETS PÅBUD TIL EN SKOLE

DLF oplever, at der er sket en stigning i antallet af lærere, der udsættes for vold.

Fælles kultur vigtig

Tilsynschef i Arbejdstilsynet Thomas Nygaard Christensen fortæller, at Arbejdstilsynet har reageret mest på vold og trusler på skolerne.

»Især oplevede vi risikoen, når det gælder undervisning af elever med særlige behov. Vi reagerer, når vi oplever, at der ikke i tilstrækkelig grad er iværksat tiltag, der forebygger risiko for vold og trusler på skolerne. Det er vigtigt, at man på skolerne har foretaget risikovurdering af potentielle situationer med

Gør læse- og skriveundervisningen **AKTIV** på mellemtrinnet og i overbygningen

Af Birgitte Blomgren, Lene René Nielsen, Lisbeth Haahr Pedersen og Helle Vaabengaard

Der kan komme dygtige og motiverede elever ud af at arbejde med „Aktiv“.

– Bente Øvist Okholm, Folkeskolen.dk

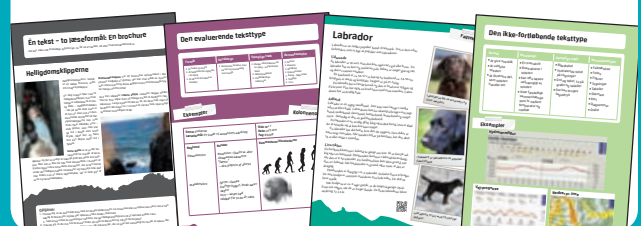
... et 'must have' på lærerværelset såvel som seminarieme for alle nuværende og kommende lærere!

– Sanne Kjerstein Madsen, Læsepædagog

AKTIV gør det nemt at planlægge en engagerende læse- og skriveundervisning. Det opfylder folkeskolereformens krav om virkelighedsnær og målstyret undervisning med bevægelse og praktiske læringsformer – og letter samtidig lærerens forberedelsestid.

Med AKTIV lærer eleverne at arbejde med teksttyper i både fakta og fiktion. Eleverne undersøger teksternes formål, struktur og sprog gennem læsning, samtale, skrivning samt fysiske aktiviteter.

AKTIV til mellemtrinnet og overbygningen består hver af en **Aktivtetsmappe** med lærervejledning med teori og kopiforlæg, et stort antal aktivitetskort, plakater med læseteknikker og teksttypeoversigt, AKTIV-spørgsmål m.m. Til begge materialer hører en **Elefbog** til brug i hhv. 4.-6. klasse og 7.-9. klasse. Læs mere på **DPF.DK**

PSYKOLOGI ORGANISATION PÆDAGOGIK DANSK PSYKOLOGISK FORLAG

KNABROSTRÆDE 3, 1. SAL • 1210 KØBENHAVN K TLF.: 4546 0050 • INFO@DPF.DK • WWW.DPF.DK

FORSKNINGSBASEREDE MASTERUDDANNELSER

PÆDAGOGISK LEDELSE

For dig med interesse for pædagogisk ledelse. Med denne master kan du bidrage effektivt til en stærk faglig samarbejdskultur, der styrker læring og trivsel hos børn og unge - samt arbejdsglæden hos dig og dine kolleger.

SEMINARER I AALBORG OG KØBENHAVN
MPL.EVU.AAU.DK

INNOVATION OG KREATIVT LÆRINGSDESIGN

For dig med interesse for eksperimenterende undervisningsformer og kreative læringsmiljøer.

Du vil få et forskningsbaseret og fagligt stærkt fundament til at arbejde med de nye kompetencemål om kreativitet, innovation og entreprenørskab.

SEMINARER I AALBORG
KREA.EVU.AAU.DK

LÆREPROCESSER

For dig med interesse for at forstå og tilrettelægge mange slags læreprocesser.

Du vil styrke og forny dine pædagogiske kompetencer, og du vil fordybe dig i viden om læring og forandring. Gode muligheder for specialisering og enkeltfag.

SEMINARER I AALBORG
MLP.EVU.AAU.DK

SPROGUNDERVISNING, LINGVISTIK OG IT

For dig der er sproglærer.

Du vil lære at optimere din sprogundervisning og gøre den mere spændende gennem brug af it og digitale medier. Du vil få redskaber til at udvikle dine egne læringskoncepter. Mulighed for enkeltfag.

SEMINARER I AALBORG
OG KØBENHAVN
SPLIT.AAU.DK

OVERBLIK
ARBEJDSGLÆDE
FAGLIG
SIKKERHED

EFTERUDDANNELSE
9940 9420 (KL. 12-15)
EVU@AAU.DK · WWW.EVU.AAU.DK

AALBORG UNIVERSITET

TEMA: VOLD

Læs også

i næste
nummer af
Folkeskolen:
»På kursus i
nedtrapping
af vold«.

vold og trusler, og det har vi ikke alle steder oplevet, at man har gjort i tilstrækkelig grad«, siger han.

Thomas Nygaard Christensen understreger, at det er væsentligt, at medarbejderne kan få hjælp i situationen, og at registreringer og analyser af hændelserne kan være med til at forebygge lignende tilfælde. Der skal være en fælles kultur med fælles løsninger på skolen.

Dybt ulykkeligt for alle

»Det er rigtig ulykkeligt, at antallet af volds-hændelser i folkeskolen er steget«, siger formand for Skolelederforeningen Claus Hjortdal.

»Det er dybt ulykkeligt og ikke rimeligt. Men når man flytter elever fra specialtilbud til almenskolen, så er det også forventeligt. Vi skal rumme flere børn nu end tidligere, og samtidig ser vi samfundsmæssigt, at lærernes autoritet er dalet. Børnene har ændret sig. Det betyder, at vi må arbejde med forældre og elever, så vi har fælles værdier og forståelse«.

Han mener også, at der er brug for et kompetenceløft til lærerne, når det gælder konflikthåndtering.

Formand for Skole og Forældre Mette With Hagensen er overrasket over Arbejdstilsynets rapporter om vold og trusler i skolen.

»Det gør mig ked af det, når jeg hører om omfanget, og at det er så voldsomt. Skolen bør være et trygt sted, men det her viser, at der er et usundt arbejdsmiljø for alle. Det er ikke rimeligt, at en lærer skal opleve, at en elev kaster en saks gennem luften i timen. Det kan vi ikke leve med«.

Hun påpeger, at hun er spændt på at se den redegørelse om inklusionen, som Undervisningsministeriet har lovet inden sommer. ✕

hl@folkeskolen.dk

Folkeskolen.dk

Læs også:

»Skolelederforeningen: Skolerne har fået et mere barskt miljø« med formand for Skolelederforeningen Claus Hjortdal.

»Forældreformand: Et usundt arbejdsmiljø for alle« med formand for Skole og Forældre Mette With Hagensen.

»Regeringen har skåret kraftigt i indsatsen mod vold«.

BLIV JOURNALIST PÅ 2 ÅR

” Siden gymnasietiden har jeg flirtet med tanken om at blive journalist. Uddannelsen har kvalificeret mig til at arbejde som journalist. Den var helt målrettet, alt hvad jeg har lært, bruger jeg i mere eller mindre grad. Jeg bruger faktisk det hele.

— Helene Høm har en teaterbaggrund. I dag kombinerer hun de to fag. Hun har sit eget teater og skriver for Bornholms Tidende.

FØLG DIN DRØM OG BLIV FAGJOURNALIST

Fagjournalistuddannelsen er for ikke-journalister, som gerne vil arbejde med journalistik. På uddannelsen får du et sikkert greb om grundlæggende journalistiske redskaber, teorier og metoder. Du lærer det journalistiske håndværk. Idéudvikling, research, analyse, interview, vinkling og formidling.

Tag fagjournalistuddannelsen på 2 år på deltid. Uddannelsen forudsætter en videregående uddannelse og 2 års erhvervs erfaring. Der er studiestart i august.

Kom til informationsmøde om Fagjournalistuddannelsen:

Aarhus:

Den 10. marts kl. 16.30 - 18.00 på Olof Palmes Allé 11

København:

Den 15. marts kl. 16.30 - 18.00 på Emdrupvej 72

Læs mere om uddannelsen og tilmeld dig informationsmødet på dmjx.dk/fagjournalist

37 kommuner åbner for kortere skoledage

Flere end hver tredje af landets 98 kommuner har nu givet grønt lys til, at eleverne fremover kan få en kortere skoledag. I indskoling bliver det dyrt – en kommune har regnet sig frem til en udgift på 12,6 millioner kroner om året.

TEKST | SEBASTIAN BJERRIL OG PERNILLE AISINGER

Undervisningsminister Ellen Trane Nørby (Venstre) har gang på gang råbt op for at få kommunerne til at benytte de muligheder, der ligger i loven, for at korte i skoledagen. Det har givet respons. 37 kommuner har nu åbnet for, at skoledagen kan gøres kortere. Og flere kommuner oplyser, at de overvejer at følge trop.

Det viser fagbladet *Folkeskolens* gennemgang af referater fra kommunalbestyrelsernes skoleudvalgs- og byrådsmøder i landets 98 kommuner og en rundringning til udvalgte kommuner. Der er to måder, hvorpå kommunerne kan give grønt lys for, at skolerne kan konvertere dele af den understøttende undervisning til kortere skemaer - og til en ekstra voksen i fagtimerne. I 24 kommuner har kommunalbestyrelsen besluttet, at skolerne skal ansøge hos enten kommunalbestyrelsen eller forvaltningen. 13 kommuner tillader, at skolelederen eller skolebestyrelsen kan skære i skoleskemaet.

Minister: Nu tager kommunerne ansvar

I et svar til folkeskolen.dk skriver undervisningsminister Ellen Trane Nørby, at antallet af kommuner, der nu har åbnet for en kortere skoledag, er et udtryk for, at kommunerne tager ansvar for at lykkes med implementeringen af reformen.

»Vi har ikke de endelige tal for, hvor mange skoler der i år benytter muligheden, men når en række skoler har gjort det, tyder det på, at de er i gang med at implementere

reformen på en måde, der passer til deres behov. Det ser jeg som et udtryk for, at de lokalt tager ansvar for at udfylde folkeskolereformens rammer«, skriver hun.

Undervisningsordfører hos Socialistisk Folkeparti, Jacob Mark, er dog langt fra imponeret over antallet af kommuner.

»Jeg er overrasket over, at der ikke er flere kommuner, som har åbnet op. Jeg synes, at det er 61 for få. For jeg synes, at alle kommunerne burde give lov til det her. Jeg synes, at de andre kommuner må til at komme i gang«, lyder reaktionen fra Jacob Mark.

Han har derfor foreslået, at paragraf 16b, som giver mulighed for, at kommunerne kan give et ja til kortere skoledage, skal lempes. Ifølge paragraffen kan dispensationen til at konvertere den understøttende undervisning nemlig kun gives »i helt særlige tilfælde« for eleverne i 4.-9. klasse. Denne formulering ønsker Socialistisk Folkeparti sløjftet, næste gang forligskredspartierne mødes.

De Konservative: Loven bør ændres

Det er De Konservatives undervisningsordfører, Mai Mercado, enig i. Hun mener, at mange af kommunerne bryder loven, når de giver grønt lys til, at skolelederne kan droppe den understøttende undervisning over en bred kam, fordi loven kun lægger op til, at muligheden kan benyttes i særlige tilfælde.

Samtidig peger hun på, at det i fremtiden vil give store administrative problemer, når så mange kommuner giver skolerne lov til at droppe det meste af den understøttende undervisning. For tilladelserne til at konvertere den understøttende undervisning kan kun

gives for ét år ad gangen. Derfor forudser hun et stort arbejde med at skulle forlænge tilladelserne, når der er gået et år.

»Det bliver besværligt og bøvlet, hver gang den skal fornyes. Derfor er der brug for en lovændring. Det er meningsløst, når vi er oppe i sådan et højt antal kommuner, at det skal vedblive at afhænge af dispensationer«, siger hun.

Loven bliver dog ikke ændret, hvis det står til Socialdemokraternes Annette Lind.

»Jeg synes stadig, at det skal være skoleledelsen, som skal ønske det, og så skal man undersøge, om det lokalt kan lade sig gøre. Jeg tror, at hvis der kommer en opfordring fra skolelederen, så vil enhver kommunalbestyrelse lytte, hvis der er en god pædagogisk forklaring på, at man skal gøre det. Så jeg synes sådan set, at loven er fin nok, som den er«, siger hun.

Kommuner: Korte dage er dyre

At mere end hver tredje kommune har givet grønt lys til muligheden for kortere skoledage, vil dog ikke nødvendigvis føre til en bølge af kortere skoleskemaer landet rundt. For mange kommuner peger på væsentlige tolkningsmæssige og økonomiske hindringer for at trimme i skoleskemaerne.

I Helsingør har kommunalbestyrelsen meldt ud til skolerne, at man »vil kigge med velvilje« på skoler, der ønsker at korte i skoledagen. Men her er man samtidig i tvivl om, hvilke muligheder der ligger i loven.

»Jeg så rigtig gerne, at man gik ind og præciserede det her. Det nytter jo ikke noget, at man hverken kan finde hoved eller hale i, hvordan man skal tolke denne her

Arkivfoto: Peter Hilles-Eriksen

lovgivning», siger det konservative medlem af børne- og uddannelseseudvalget i Helsingør Lisbeth Læssøe.

Til det skriver Undervisningsministeriet i et skriftligt svar til fagbladet *Folkeskolen*, at loven kun tillader at gøre skoleskemaet kortere for elever på mellemtrinnet eller udskolingen, »hvis der er tale om en klasse med særlige trivselsproblemer«. Det kan ifølge ministeriet dreje sig om klasser med problemer med mobning, en sammenbragt klasse, eller hvis

en eller flere elever i klassen har problemer, »der har betydning for hele klassen«.

Også i Tårnby peger man på et markant bump på vejen mod kortere skoleskemaer. Her fortæller Enhedslistens Bjarne Thyregod, at skolerne godt kan søge om kortere skoledage, men han tvivler på, at det lader sig gøre for de mindste elever. Løsningen er simpelthen for dyr.

»Når der ikke følger økonomi med, så er det skolerne, der står med et stort problem.

Eleverne er ikke i tvivl: Skoledagen er for lang

Det bekommer formentlig eleverne godt, at flere kommuner løsner op for muligheden for kortere skoledage. For i et notat fra Det Nationale Forskningscenter for Velfærd svarer tre ud af fire elever, at skoledagen er for lang. Svar, der endda stammer fra tiden, før lektiehjælpen blev gjort obligatorisk.

Tidligere fri. Af de 37 kommuner, der har sagt ja til at korte skoledagen, vil de 13 lade det være op til skolelederen eller skolebestyrelsen, mens resten skal søge hos kommunen.

Hvor skal de finde midler til at finansiere skolefritidsordningen? Det kan måske lade sig gøre i udskolingen, hvor det er få, der har brug for en fritidsordning, men i indskolingen er det stort set umuligt», siger han.

I Lyngby-Taarbæk har man regnet sig frem til, hvad det vil koste, hvis kommunens skolefritidsordninger skal åbne tidligere. Det vil være nødvendigt, hvis man giver indskolingens elever lov til at få tidligere fri. Her vil regningen løbe op i 12,6 millioner kroner. ☒

bje@folkeskolen.dk, pai@folkeskolen.dk

Læs også

Læs om de enkelte kommuner og skoledagens længde og find Danmarkskortet ved artiklen »Flere end hver tredje kommune åbner for kortere skoledag« på folkeskolen.dk/581297

TEMA

Onsdag 17. februar kl. 06.54

Det ligger ikke i læringskonsulenternes vejledning om Fælles Mål, at lærerne skal opstille mål for den enkelte lektion eller den enkelte elev, understreger leder af korpset, kontorchef Anders Andersen.

Ministeriet: Læreren skal ikke opstille individuelle mål for hver elev

Klar melding fra ministeriet: Det er en misforståelse, hvis lærere og ledere tror, man skal bryde Fælles Mål op i mål for hver enkelt elev.

Læreren er ikke forpligtet til at sætte individuelle mål for hver enkelt elev. Det er en misforståelse, hvis lærere og skoleledere tror det. Så klart lyder det fra kontorchef i Undervisningsministeriet og leder af læringskonsulenterne Anders Andersen.

Fælles Mål opstiller mål for, hvad alle elever skal lære. Og det er hverken budskabet

fra læringskonsulenterne eller en del af vejledningen, at lærerne skal bryde målene ned i individuelle mål for hver elev.

»Vi er rigtig kede af, hvis det er den misforståelse, der opbygges blandt lærere og ledere, når man hører vores læringskonsulenter fortælle. Sådan er det ikke, og det er meget vigtigt at sige«, lyder det fra kontorchef i Undervisningsministeriet Anders Andersen. Han vil ikke gætte på, hvordan lærere eller ledere har fået den opfattelse, men det er vigtigt for ham at fjerne misforståelsen.

»Tanken i vejledningen om læringsmålstyret undervisning er, at læreren med udgangspunkt i Fælles Mål opstiller læringsmål

for undervisningsforløbet og klassen – og ikke for den enkelte lektion og for den enkelte elev«.

Men er det så forkert, hvis kommunerne eller skolelederne pålægger lærerne at opstille individuelle mål for hver elev?

»Det ligger ikke i vores vejledning, at man skal gøre det. I sidste ende er det en lokal beslutning, hvis man vælger at gøre det. Den enkelte lærer kan selvfølgelig beslutte, at det er der behov for med en enkelt elev eller i en enkelt lektion. Og på samme måde kan skolelederen også beslutte, at lærerne skal arbejde med det på et specifikt område«.

pai@folkeskolen.dk

Mandag 15. februar kl. 13.58

Mål for hver eneste elev var ikke intentionen

Det var aldrig meningen med de forenklede Fælles Mål, at de skulle brydes ned i individuelle mål for hver elev, lyder det fra forskningschef på Via Andreas Rasch-Christensen, som stod i spidsen for arbejdet med de nye mål.

De nye forenklede Fælles Mål er og skal være lærerens redskab. Derfor er det også helt op til læreren, om han eller hun mener, at det er nødvendigt at sætte

et særligt mål for en enkelt elev, mener Andreas Rasch-Christensen.

»En lærer kan selvfølgelig gå ind og vurdere, at et enkelt mål skal konkretiseres i forhold til en særligt dygtig elev eller en elev med udfordringer. Men det er helt op til lærerens professionelle vurdering – målene blev skrevet til at fungere for hele klassen«.

**FIK DU
LÆST:**

Skoleekspert:

Debatten om dannelse er forvrøvet

Onsdag 17. februar kl. 11.26

De Konservative kæmper en ensom kamp for dispensationer

Frederiksberg og Greve er hidtil de eneste kommuner, der har søgt ministeriet om lov til helt at skippe understøttende undervisning og lektiehjælp. Men i 14 kommuner har det været på den politiske dagsorden. 13 af dem på initiativ fra De Konservative.

»Vi har et kommunalt bagland, der er meget tæt, og som er i meget kontakt med hinanden. Og derfor har vi også inspireret hinanden på tværs«, siger ordfører Mai Mercado fra De Konservative. Men de står meget alene i kampen.

Mandag 15. februar kl. 11.20

DLF har boliger til ældre

Som medlem af Danmarks Lærerforening kan du komme først i køen til DSI Teglgårdens ældreboliger i Middelfart. Mina Larsen er en af de pensionerede lærere, der bor i lejlighederne. Hun har været glad for sit lange lærerliv, men sætter pris på, at hun ikke længere skal stå foran tavlen under de forhold, folkeskolereformen har skabt.

Danmarks Lærerforening ejer 35 ældreboliger i Middelfart, hvor pensionerede lærere har fortrinsret. Lige nu bor der syv lærere i DSI Teglgårdens lejligheder.

Torsdag 4. februar kl. 16.42

Ballerup-skoleleder: Jeg ser ingen problemer med inklusionen

Skoleleder på Måløvhøj Skoles Østerhøj-afdeling i Ballerup ser ingen generelle problemer med inklusion på skolen. »Inklusionen kører, men det betyder ikke, at der ikke kan opstå noget, som vi skal tale om. De lærere, der har udtalt sig til *Folkeskolen*, har en oplevelse af deres hverdag, og den kan jeg ikke tage fra dem«, siger han.

Tirsdag 16. februar kl. 13.02

Lærer: Fravær er fortvivlende – men handler ikke om skole

Læs Meike Diederichsens kronik på folkeskolen.dk

I Undervisningsministeriets nye digitale værktøj Skoletal kan man sammenligne skoler på en række parametre. Et af dem er »elevfravær«. Cirka en elev i hver klasse i udskolingen er ude i nærmest kronisk

skolefravær, fortæller lærer Meike Diederichsen. Hun kan umiddelbart godt forstå, at man i Undervisningsministeriet ser elevfravær som et parameter, når en skole skal vurderes. Men hun mener ikke, at det holder. Netop fordi der er opstået stort fravær hos unge, der har det rigtig dårligt generelt eller i hjemmet.

»Jeg har én, der ikke har været i skole i et halvt år, og mine kolleger kender til det samme. Vi gør det, man plejer at gøre: inddrager forældrene, børne- og familiecentret, AKT-lærere (adfærd, kontakt, trivsel) og Pædagogisk Psykologisk Rådgivning«, siger Meike Diederichsen, der har skrevet en kronik til folkeskolen.dk om emnet. ✕

<http://folkeskolen.dk>

folkeskolen.dk

Mest læste:

- Skoleekspert: Debatten om dannelse er forvrøvet
- Ekspert: »Disciplin« skal tilbage i lærernes fagsprog
- Flere end hver tredje kommune har åbnet op for kortere skoledag

Mest kommenterede:

- Ekspert: »Disciplin« skal tilbage i lærernes fagsprog
- Skoleekspert: Debatten om dannelse er forvrøvet
- Fælles Mål-fadder: Mål for hver eneste elev var ikke intentionen

Fredag 12. februar kl. 13.17

Efteruddannelse: Hedensteds høje ambitioner

Linjefagsopgradering af alle lærere rummer dilemmaer.

For Søren Sønderskov er det det hele værd. Nu står der et skinnende 12-tal i matematik på hans cv, og det er noget helt andet end en vurdering fra skolelederen. Hedensted Kommune har fra starten lagt en ambitiøs plan for at opgradere alle lærere. Men spørgsmålet er, om målet overhovedet kan nås.

»Det er jo sådan, at når først vi har nogle tysklærere med et linjefagsdokument, så er de meget attraktive i alle kommuner«, siger ledelseskonsulent i Hedensted Ellen Grøn om et af de indbyggede dilemmaer. »Der er desværre allerede én fra matematikholdet, der er rejst«.

I 2020 skal elever i den danske folkeskole kun undervises af lærere med kompetence i det relevante fag. Hvis læreren ikke har eksamen i faget, er det skolelederen, der afgør, om læreren er så erfaren, at det ikke er nødvendigt med efteruddannelse. Men den afgørelse er ikke nødvendigvis noget værd, hvis læreren søger job et nyt sted.

Søren Sønderskov er uddannet i 1990'erne, hvor man havde matematik som en del af grunduddannelsen. Han har undervist i matematik i overbygningen i årevis, så han kunne sagtens være blevet kompetencevurderet af sin skoleleder til at have kompetencer svarende til linjefag. Men i Hedensted har lærerne fået mulighed for at opgradere til et fuldt linjefag, så nu har han et 12-tal i matematik på sit cv.

Folketinget har bevilget en milliard til kompetenceudvikling i folkeskolen, og selvom milliarden nu er blevet ramt af det såkaldte »omprioriteringsbidrag«, bliver alle pengene foreløbig ikke brugt, så skolen kan få tilskud til en linjefagsefteruddannelse til de lærere, der underviser i fag, de ikke har undervisningskompetence i. Men der er to store forhindringer: Tilskuddet kan ikke bruges til at betale for, at skolen har brug for en vikar i mellemtiden, og skolerne kan ikke tiltrække ledige uddannede lærere i øjeblikket, som kan påtage sig vikariatene. ✖

kra@folkeskolen.dk

Læs også

Efteruddannelse: Ingen dokumentation for, at linjefag er svaret

Onsdag 17. februar kl. 8.57

DF om kortere skoledage: Vi vil ændre loven efter sommerferien

Mange kommuner har åbnet op for muligheden for at konvertere understøttende undervisning for en kortere skoledag. Men kravene i paragraf 16b gør øvelsen svær. Det vil Dansk Folkeparti nu også have lempet på. Men først efter sommerferien, siger Alex Ahrendtsen til Politiken.

Det er alt for svært at give grønt lys til kortere skoledage inden for lovens rammer. Derfor skal paragraf 16b lempes. Det har folkeskolen.dk flere gange skrevet, at Socialistisk Folkeparti og De Konservative vil forsøge at få igennem i forligskredsen.

Og det er Dansk Folkepartis folkeskoleordfører enig i. Men det sker først efter sommerferien, siger han i dag til Politiken.

Onsdag 10. februar kl. 18.19

DLF: Lærere mangler dialog med lederen om opgaveoversigten

Lærerne får en opgaveoversigt, men indholdet og kvaliteten er ofte mangelfuld. Dialogen med lederen om oversigten foregår i nogle tilfælde slet ikke, mens den andre gange er tilfældig, siger formand for DLF's overenskomstudvalg Gordon Ørskov Madsen.

Lærerne skal have opgaveoversigter over deres arbejde og en dialog med lederen om oversigterne. Det er lovpligtigt, slog undervisningsminister Ellen Trane Nørby fast på et samråd på Christiansborg.

»I starten af lov 409 var der problemer med, at lærerne ikke fik opgaveoversigten, eller at man fik den meget sent. Men sådan er det ikke længere. Vi hører fra lærerne, at de godt nok får en opgaveoversigt, men at indholdet og kvaliteten i den er tilfældig og mangelfuld«, siger Gordon Ørskov Madsen.

Onsdag 10. februar kl. 11.36

SFI anklager *Folkeskolen* for fordrejning

I et debatindlæg i Politiken anklager Det Nationale Forskningscenter for Velfærds (SFI) direktør, Agi Csonka, folkeskolen.dk for at gøre en fjer til fem høns i en konflikt omkring offentliggørelse af tal for, hvad eleverne synes om den lange skoledag. Ifølge hende afviste SFI ikke at give folkeskolen.dk tallene, fordi Undervisningsministeriet ville mørklægge dem.

Chefredaktør Hanne Birgitte Jørgensen fortæller, at SFI den 9. december under en 19 minutter lang samtale med *Folkeskolens* journalist tilbød at udlevere elevernes svar på spørgsmål 31 i undersøgelsen:

»Hvad synes du om skoledagens længde?«

»SFI ville sende svarene fordelt på klassetrin, men skulle dog lige 'cleare' med ministeriet, at de måtte udlevere svarene. Det afslog ministeriet, og *Folkeskolen* endte med at søge aktindsigt i både spørgeskema og elevernes besvarelser«, siger Hanne Birgitte Jørgensen.

➔ **Læs også** indlæg under debat side 27.

Fredag 5. februar kl. 14.15

To en halv måned i skolevirkeligheden tog næsten modet fra nyuddannet lærer Anne Conrad-Petersen (til højre). Hun havde oplevet at miste kontrollen og havde ikke lyst til at stå op om morgenen. Men hun ville ikke smide håndklædet i ringen. Derfor besluttede hun sig for at tale med sin leder, som sørgede for, at der blev tilknyttet en vejleder – Niels Olesen (til venstre). Det blev et vendepunkt.

FOLKESKOLEN

KÆRE DANSKLÆRER

kender du folkeskolen.dk's faglige netværk
danskundervisning?

FIND DET OG MELD DIG TIL PÅ [FOLKESKOLEN.DK/DANSK](https://folkeskolen.dk/dansk)

folkeskolen.dk

Stedet hvor sjov er en videnskab

Skoledage i Universe – en verden af muligheder

Klar til at lege hjernen større?

En skoledag i Universe indeholder engagerende undervisningsforløb og fri leg i parken. Uanset om I bygger robotter, udforsker vulkaner indefra eller opfinder attraktioner til parken, garanterer vi lige dele grineflip og voksehjerne. Både hjernen og kroppen udfordres på helt nye måder, og eleverne lærer at omsætte teori til praksis inden for naturfag, innovation og meget mere.

Spændende forløb til alle klassetrin

Tag din klasse med til en forunderlig verden, hvor børn er raket-ingeniører, og voksne er legebørn. Alle vores 14 forløb lever op til Fælles Mål og er integrerede i ét dagsprogram, som er tilpasset til indskoling, mellemtrin og udskoling.

Læs mere om alle vores skoleforløb på universe.dk/skoler eller ring til os på **8881 9500**

Hele klassen
hele dagen

2.800,-

Pris for skoleåret
2016 – 2017

Sådan kunne jeres dag se ud

- 10:00** Undervisningsforløb/
oplevelsesbånd
- 12:00** Frokostpause med fri
leg og scienceshow
- 14:00** Undervisningsforløb/
oplevelsesbånd
- 16:00** Tak for i dag

Hvad vil I blive klogere på?

Her er 4 af de 14 forløb, vi udbyder. Se mere på universe.dk/skoler

Fremtiden har brug for kloge og kreative naturvidenskabelige og teknologiske hoveder, der kan tænke opfindsomt og ud af boksen. Forløbene er designet til at udfordre elevernes evne til at tænke innovativt og problemløsende i en legende og inspirerende ramme.

Opfinderuniverset

Eleverne bliver stillet over for en udfordring, der tager udgangspunkt i deres egen hverdag. De bliver tilbudt forskellige værktøjer og materialer, og resultatet er en konkret opfindelse, der til sidst skal præsenteres. Hvem har den bedste idé, der kan løse problemet?

Innovations specialisten

Gennem en narrativ ramme bliver eleverne ansat i en innovations-virksomhed, der har til hovedformål at opfinde nye geniale ideer. Eleverne skal via WeDo og deres evne til at samarbejde og konstruere deres eget produkt.

Mærk Matematikken

Forløbet er et stjerneløb, hvor eleverne er på en undersøgende og eksperimenterende opdagelse i parken. Vi skal bl.a. finde højden på Blå Kube, finde omkredsen på parkens store hamsterhjul, give ordrer ved gravemaskinerne og meget mere. Parkens unikke design gør det muligt at arbejde med anvendt matematik på en inspirerende og nærværende måde.

Mindstorm

Rammerne er sat; en computer, en robot og 3 elevhoveder samlet om et bord med mærkelige streger og farver. Først kommer eleverne igennem et forløb, hvor de lærer robotten at kende. Programmørerne er klar til ukendte udfordringer.

**UNIVERSE
LEJRSKOLE**

Overnat i vores hyggelige lejrskole med fuld forplejning og gør jeres skoledag til en lærerig lejrstur.

universe.dk/lejrskole

Alt det praktiske

- Prisen for en hel dag inkl. 1 undervisningsforløb er 2.800 kr. inkl. moms.
- Prisen er for skoleåret 2016-2017 med max 28 elever og 2 lærere.
- Skoledage skal bookes min. 14 dage i forvejen.
- Skoledage ligger på udvalgte hverdage (man-fre) i følgende perioder: 29. marts - 27. maj og 5. september - 14. oktober 2015.
- På parkdage kan undervisningsforløb bookes for 1.695 kr. og samtidig udløse en billigere entré.

universe

...hvor sjov er en videnskab

Kultursammenstød på lærerværelset

Med afsæt i sine praktikoplevelser sætter lærerstuderende Andreas Gram Friedrichsen spørgsmålstegn ved, om folkeskolens arbejdskultur harmonerer med læreruddannelsens kritisk-konstruktive grundform.

KRONIK

ANDREAS GRAM FRIEDRICHSEN,
LÆRERSTUDERENDE

Efter fire års intensivt lærerstudium med dygtige undervisere, diskussioner om dannelse, tekstfortolkning og de forevige fredagsoplevelser er jeg blevet opmærksom på et modsætningsforhold, der ofte kan vække min undren som lærerstuderende. Opmærksomheden er blevet en større del af min faglige bevidsthed, nu hvor arbejdslivet kalder. Der er ikke overensstemmelse mellem en kritisk-engageret studietilgang og de ufleksible lønmodtagerforhold, folkeskolen efterhånden kan tilbyde vi nye lærere.

Kultursammenstødet

Kulminationen af dette modsætningsforhold ville være tydelig for enhver tredjepart, der havde overværet mine pupillers synsline stå i lige vinkel med udslykkede punktummer i øjnene på en af de bedste bidragydere - folkeskolelæreren - midt i personalerummet på en østjysk skole, da jeg skyllede en vellykket lektion ned med en kop kommunekaffe og - for at blive i min studietid lidt endnu - »reflekterede over praksis«. Ind ad døren trådte én af veteranerne og sagde: »Nu er jeg træt og sulten. Jeg har vadet hele byen rundt og har ikke haft mulighed for at sidde ned bare ét sekund«. Hurtigt anede jeg lønmodtagerkulturens indflydelse på min nye praktikkollega, men nåede slet ikke at »reflektere over praksis«, før et spørgsmål formuleret som en

konstatering trillede over på min halvdel: »ja, du er jo så vikar her!«

Virkeligheden er barsk

Da jeg efterhånden fik svaret på spørgsmålet, fandt min praktikkollega ud af, at jeg var lærerstuderende, og responderede spontant: »I får det hårdt, I nye. I får det barskt, barskt, barskt!«

Det er ikke første gang, at en kollega har malet det skræmbillede for mig i min praktik, der - af gode hensigter - blot har forsøgt at forberede mig på »virkelighedens« arbejdsliv; et sandt helvede på jord.

Men man har det jo med at forglemme ubekvemme sandheder, hvorfor jeg indtil nu har båret et stille håb om noget andet - mindre barskt - men dog stadigvæk noget hamrende hårdt, så ingen kan pege fingre ad mig og sige: »Han er ikke effektiv nok«. Derefter forlod jeg »personalerummet« for at undervise igen.

En generel frustration

Dagen efter lagde jeg mærke til, at mange af lærerne så meget trætte ud. Mere end hvad godt var. Den fysiske udmattelse kom selvfølgelig til udtryk på forskellige måder - nogle med rødsprængte øjne, andre med uforløste kropsholdninger, men alle sværmende omkring kaffemaskinen i pauserne, så dagen blev udholdelig. Trods en særegen velvilje oplevede jeg alligevel flere lærere give udtryk for, at de følte sig utilstrækkelige i arbejdet - at man brugte sig selv forkert. Uden gavn for børnene. Det

er en frustrationsfølelse, jeg har mødt på de fleste lærerværelser, jeg har besøgt i min studietid. Men hvorfor denne generelle frustration? Svaret på spørgsmålet har jeg kunnet ane ved min deltagelse i lærermøder med konfliktmaterialet på dagsordenen: »evaluering af APV-undersøgelse (arbejdspladsvurdering)«. Min forventning til lærerjobbet som en menneskenysgerrig og kritikafhængig professionsform, der drejer sig om det væsentlige - at skabe rammer for børns læring og glædesfølelse - er her manet til jorden. Den har været erstattet af en stærk lønmodtagerkultur, hvor lærerne skal løse overordentlige arbejdsomgængder på kortere tid. Uden at ty til kritik. På næsten alle de lærerværelser,

KRONIKKEN

Fagbladet *Folkeskolen* bringer normalt en kronik i hvert nummer. Som hovedregel er kronikken skrevet på redaktionens opfordring. Hvis du gerne vil skrive en kronik til bladet, vil vi bede dig sende en helt kort synopsis på cirka ti linjer med kronikkens hovedpointe og hovedargumentation, som redaktionen kan tage stilling til. Skriv til folkeskolen@ddf.org

jeg har besøgt, har et sådant arbejdsmiljø tvunget sig igennem, og møderne har været præget af en kontraproduktiv stemning, hvor intet kan følges ordentligt til dørs.

Er du med eller imod?

Årsagen til disse konfliktfyldte arbejdsforhold på folkeskolerne er i min optik utrolig enkel: Arbejdstidsloven for folkeskolen har ført til udemokratiske beslutningsprocesser på skolerne, der umyndiggør lærernes faglighed og fører til denne frustration.

Processerne er utydelige, og kritikken af dem er ikke velanset. De sænker åbenbart effektiviteten og dermed den enkelte skoles udvikling hen imod at blive mere »effektiv«. Med andre ord: Den enkelte lærer kan enten være *for* eller *imod* sin skole som et effektivt helhedsprojekt. Nuancerne går desværre tabt i denne enten-eller-diskurs.

Lærere bør ikke være for kritiske

Der opstår et kulturelt - og demokratisk - modsætningsforhold, når en lærer ikke tages alvorligt i sin kritik af ledelsens implementeringsstrategier, men samtidig bliver spurgt om idéer til disse. Derimod omdøbes den kritiske lærer fra »engageret medarbejder« til »negativ

kværlant«, der sænker skolens udvikling med sit brok. Jeg har efterhånden set flere eksempler til disse møder, hvor lærere, jeg anså for at have en stærk integritet, ikke ytrede sig, og hvis de gjorde, opstod der en ubehagelig marginaliserende stemning omkring det. Det er stik imod læreruddannelsens demokratiske studiekultur!

Lærerstuderende skal være kritiske

Den kritiske forholdemåde, vi får med fra læreruddannelsen, harmonerer øjensynligt ikke med det arbejdsliv, jeg har iagttaget i mine praktikker. Det demokratiske samfund har kaldt på en kritisk-konstruktiv skole siden Anden Verdenskrig, men den bliver marginaliseret på flere lærerværelser og ses ikke længere som en kvalitet ved det interagerende lærerarbejde. Den befinder sig desværre i slæbesporet og sænker processerne, det er åbenbart opfattelsen, som jeg ser det.

Vil man være lærer i den danske folkeskole og have hjertet med, kan man enten tage kampen op eller forene sig med følgende arbejdsbeskrivelse: »Undervis, når du er på arbejde, reflekter og snak om praksis i din fritid«, og det kan jeg ikke identificere mig ubetinget med.

Et lærerværelse kan sprudle af refleksioner og idéer, men det kan også dø ud. Det afhænger af kulturen.

Værdierne er modsætningsfyldte

Hvorfor er en god, anvendelsesorienteret kritik ikke en værdi, der anerkendes som konstruktiv i vor tids lærerarbejde? Hvorfor har procesbegrebet »effektivitet« fået plads i folkeskolens ledelsessprog som en absolut værdi, der bevidstløst skal implementeres? Og hvad kan begrebet »frustrationsrobusthed« tilbyde en lærer, der i forvejen er robust, men ikke har fået anderkendt sin frustration i alt for lang tid af dem, der burde gøre det? På min uddannelse er jeg ikke blevet klædt på til at legitimere en sådan lønmodtagerkultur, men til at forholde mig til den. Er det på tide, at vi også afvikler den kritisk-konstruktive tradition på læreruddannelsen, så studerende som jeg træffer et anden karrierevalg og ikke ender med at distrahere folkeskolens effektive udviklingsproces? Jeg er blevet uddannet til en anden folkeskole end den, der eksisterer, og går fra studiet med skyhøje karakterer. Hænger det sammen? Nu har jeg bare ét inderligt ønske:

Kære folkeskole. Her kommer jeg med en gnist, jeg håber, den kan få lov til at gløde videre! ☘

Andreas Gram Friedrichsen går på fjerde årsgang på læreruddannelsen i Aarhus - VIA UC.

De nødvendige prioriteringer

DLF MENER

AF THOMAS ANDREASEN
FORMAND FOR ORGANISATIONS-
OG ARBEJDSMILJØUDVALGET I DLF

På skolerne er skolelederne og de tillidsvalgte allerede i gang med at planlægge det kommende skoleår. Det er ikke nogen nem opgave, da denne planlægning på mange skoler desværre igen skal ske med færre resurser end det foregående år. Hovedparten af kommunerne har beklageligvis igen besluttet, at der skal spares på folkeskolerne. Derfor vil der i planlægningen skulle ske en benhård prioritering på langt de fleste skoler. Hvad er skolens vigtigste opgaver, og hvad bliver dermed de vigtigste opgaver, som lærerne skal løse i det kommende skoleår?

Vi mener, at måden, disse spørgsmål skal besvares på, bedst sker gennem en åben dialog mellem ledelsen og lærerne.

Efterfølgende skal der ske en retfærdig og gennemskelig fordeling af ansvar og opgaver. Dermed skabes, under de givne betingelser, det bedste fundament for det kommende skoleårs arbejde.

Samtidig med denne planlægning er der hårdt brug for, at skolerne bakkes op af de ansvarlige politikere. Når kommuner og folketing ikke vil afsætte de nødvendige ressourcer til skolerne, ja, så må de give skolerne mulighed for i stedet at reducere i mængden af opgaver, der skal løses.

De seneste år er der nedlagt over 7.000 lærerstillinger, samtidig med at skolerne har fået flere og flere opgaver. Det må stoppe nu.

Det er helt tydeligt, at årsagen til, at mange lærere har forladt faget, er, at man er

stillet over for en række arbejdsopgaver, som umuligt alle sammen kan løses kvalificeret. Arbejdssituationen bliver uoverskuelig og påvirker arbejdsmiljøet negativt. Vi har ganske enkelt ikke råd til, at flere lærere forlader folkeskolen på grund af dårligt arbejdsmiljø. For at undgå dette er det afgørende, at skolerne planlægning over de kommende måneder munder ud i, at den enkelte lærer har en arbejdssituation, hun kan lykkes med. Vi

» De seneste år er der nedlagt over 7.000 lærerstillinger, samtidig med at skolerne har fået flere og flere opgaver. Det må stoppe nu.

vil gøre, hvad vi kan, for at hjælpe skolerne med denne opgave. Vi har blandt andet udarbejdet materiale til både lærere og tillidsvalgte, som kan anvendes i dialogen med ledelsen om prioriteringen af arbejdsopgaverne. Politikere både på Christiansborg og rundt i de enkelte kommuner må ligeledes gøre, hvad de kan, for at lærerne kan lykkes med deres vigtige arbejde. ☒

folkeskolen.dk

Deltag i netdebatten. Folkeskolen.dk holder åbent hele døgnet.

► Debat om disciplin

Der har været flere end 150 kommentarer til interviewet med Alexander von Oettingen i Folkeskolen nummer 3.

Anders H. Jensen:

»... Jeg har haft en elev, som var ualmindelig forstyrrende, som så kom på et års skoleophold i England og kunne berette om en totalt anderledes ro og orden. Og guderne skal vide, at det var, hvad denne pige havde brug for, ligesom det faktisk er det for alle, der ikke møder i skolen med meget god opdragelse og god opbakning hjemmefra ...«.

Jeppe Christiansen:

»... Fire velmenende råd hjælper ikke, hvis man ikke er sig selv i situationen. Alle disse bøger og rapporter om klasseledelse, hvad er det til for, hvis ikke man lærer at finde sig selv i den didaktiske situation. I kan kalde det klasseledelse, disciplin, disciplinering, konsekvens, sanktioner, og hvad ved jeg. Det handler om at skabe et miljø, hvor du som lærer og ikke mindst eleverne kan være sig selv, og man kan være ærlig og åben over for hinanden. Og dette kræver også, at man kan skælde ud, bevares, jeg er helt enig ...«.

Christian Wadskov:

»... Efter min mening har skolen aldrig afgivet sine autoritære virkemidler. Den har bare transformeret dem til noget mere spiseligt i den diskurs, der nu var. Folkeskolen bruger ganske mange sanktioner. De hedder diagnoser, ansvar, kontakt, trivsel, Pædagogisk Psykologisk Rådgivning, underretninger, konstante intrameddelelser, der indimellem også hænger elever ud offentligt ...«.

Skriv kort og send dit indlæg som e-mail til folkeskolen@folkeskolen.dk. Maksimalt 1.750 enheder inklusive mellemrum. Redaktionen forbeholder sig altid ret til at forkorte yderligere. Læserindlæg til *Folkeskolen* nummer 6 skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 8. marts klokken 9.00.

Af Mette Deding, afdelingschef for Skole og Uddannelse, Det Nationale Forskningscenter for Velfærd

Elevernes oplevelse af skoledagens længde har aldrig været mørklagt

Den 28. januar bragte *Folkeskolen* en artikel med overskriften »Da elevernes oplevelse af skoledagens længde blev mørklagt«. Her mere end antydes det, at Det Nationale Forskningscenter for Velfærd (SFI) har undladt at offentliggøre resultater af elevernes besvarelser vedrørende skoledagens længde i en rapport om skolereformen, angiveligt efter ønske fra Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling. »Viden bliver styret« og »elevernes oplevelse var forsvundet helt fra den officielle rapport« er nogle af de stærkt farvede vendinger, der bliver brugt. SFI's forskere har gentagne gange forklaret journalisten, at det alene var SFI-forskernes faglige vurdering, der lå til grund for, at temaet om skoledagens længde ikke indgår i rapporten. De data, der er til rådighed på nuværende tidspunkt, er for spinkle til at kunne sige noget entydigt om effekten af skolereformen. *Folkeskolens* artikel er en helt igennem tendentios fremstilling af SFI's faglige prioriteringer af et stort datamateriale.

Lars Broe, lærer på Marienhoffskolen, Ryomgård

GENNEMKONTROLLERET SAMFUND?

Corydons afskedsreplik var, »at lærere nu arbejder i et gennemreformeret land«. Faggruppens pædagogiske praksis skulle således være justeret og minimeret af økonomerne og politologerne i Finansministeriet. Den professionelle myndighed forekommer så at være taget ud af hænderne på lærerne - der er styr på dem, synes tankegangen at være. På baggrund af de mange reformindlæg i *Folkeskolen* kan man formode, at den gennemgribende reform kun er slået igennem på skrivebordsniveau, men i praksis er hensigten, at faglige og eksistentielle engagementer helt igennem og allersnarest afløses af målstyring. De arbejdende lærere og pædagoger skal helt igennem moduleres af fagkonsulenter, ved vi. Vi taler om uddannede lærere og pædagoger med er-

SVAR:

Der er især to citater, som SFI hæfter sig ved:

1. »Viden bliver styret«

Baggrunden er, at SFI-forskeren den 9. december tilbød at sende resultatet af elevernes svar på den længere skoledag til *Folkeskolen*. Vi fik at vide, at det bare lige skulle cleares med ministeriet. Senere fik vi så besked om, at vi alligevel ikke kunne få tallene.

2. »Elevernes oplevelse var forsvundet fra den officielle rapport«

Formuleringen kan misforstås, indrømmer vi. Vi påstår ikke, at elevernes oplevelser nogensinde har været med i rapporten - kun at der var blevet spurgt om det. Men vi citerer i øvrigt SFI-forskeren for forklaringen om, at det var en faglig vurdering, der lå bag, at tallene ikke var med.

Hanne Birgitte Jørgensen, chefredaktør

Ved Det Grønne Bord

Folkeskolens afgangsprøver på video

Autentiske prøver og voteringer

Prøvefag 9. kl.:

- Dansk B 2016
- Engelsk 2016
- Tysk 2016
- Fransk 2012
- Samfundsfag 2016
- Historie 2016
- Kristendomskundskab 2016
- Matematik gruppeprøve 2014
- Fysik/kemi 2012
- Idræt 2015

Nye prøver 2016

Information, eksempler og priser
www.vdgb.dk

PTV film

Tlf. 8626 2288

POLITIKEN KURSER
LÆRER TIL LÆRER

Kom på gratis kursus med tidligere vindere af Politikens Undervisningspris. Kurserne har fokus på gode erfaringer fra hverdagen, læring og vidensdeling fra lærer til lærer.

ELEV-TIL-ELEV-UNDERVISNING

Lad eleverne lære af hinanden
Onsdag 30. marts kl. 10-16

INKLUSION I PRAKSIS Et læringsfællesskab med plads til alle
Tirsdag 12. april kl. 10-16

Kurserne er gratis, men man skal have billet.

Læs mere og tilmeld dig på
politiken.dk/kurser

Kurserne er støttet af
Lundbeckfonden.

LUNDBECKFONDEN

POLITIKEN
den levende avis

REFORMEN PRIVAT:

Her er lektiecafe og bevægelse efter skoletid

Hvilke dele af folkeskolereformen vælger man, når man selv kan bestemme? De to traditionsrige Zahle-privatskoler i København har for eksempel deres helt egne tolkninger af begrebet understøttende undervisning.

TEKST | **KAREN RAVN**
 FOTO | **LARS JUST**

En uge er lang tid, når man går i 1. klasse, så man kan dårligt huske det engelsk, man lærte i sidste uge. For slet ikke at tale om hvis engelsktimen bliver aflyst den ene uge. Så efter et forsøg med en times engelsk i 1. klasse var engelsklærerne på N. Zahles Gymnasieskoles grundskole ikke i tvivl om, at to timer om ugen fra 2. klasse var meget bedre givet ud. På samme måde med tysk og fransk, der begge er obligatoriske fag på skolen. I stedet for en lektion om ugen fra 5. klasse får de tre tysklektioner om ugen fra 6. klasse og så fire fransklektioner om ugen fra 7. klasse og frem.

Sprogtimerne er et eksempel på, at Zahle som alle andre fri- og privatskoler i Danmark har taget et kig på folkeskolereformen og ladet sig inspirere og valgt til og fra. Og parallelt med den proces forhandlede ledelse og lærere sig hurtigt frem til en fælles forståelse, som minder væsentligt mere om folkeskoler-

nes gamle A08-aftale end om lov 409, selvom lovindgrebet også er den gældende ramme for friskolelæreres arbejdstid.

»Det kunne blandt andet lade sig gøre, fordi vores elever allerede havde et højt timetal, så vi har ikke fået mere end trekvart ekstra lektion om ugen per lærer«, fortæller tillidsrepræsentant Leif Jürgensen. Én dag om ugen er der afsat tid til møder fra klokken 15 til 17 - resten af ugen kan lærerne gå hjem, når de er færdige med dagens undervisning og møder.

Understøttende til dem, der har behov

Elevernes timetal kommer ikke helt op på folkeskolens nye obligatorisk lange skoledag. For på grundskolen har faglærere og ledelse taget begrebet understøttende undervisning bogstaveligt og ser det som et undervisningstilbud, der skal understøtte fagundervisningen i en periode for elever, der har behov for det.

»På baggrund af testresultater og samtaler med matematikvejlederen har jeg for eksempel lige nu to elever, der er ude til et understøttende matematikbånd i halvdelen af mine matematiktimer«, fortæller matema-

Det kunne blandt andet lade sig gøre, fordi vores elever allerede havde et højt timetal, så vi har ikke fået mere end trekvart ekstra lektion om ugen per lærer.

Leif Jürgensen
 Tillidsrepræsentant

På friskolerne er folkeskolereformen ikke gældende lov. N. Zahles Gymnasieskoles grundskole nedsatte en gruppe med blandt andre tillidsrepræsentant Leif Jürgensen og afdelingsinspektør Susanne Carlsen, som kiggede på reformens elementer og valgte til og fra med udgangspunkt i Zahles værdier og kvaliteter.

tiklærer og arbejdsmiljørepræsentant Kaspar Kristiansen. Ideen er, at eleverne får den samme matematikundervisning som resten af klassen. Når de skal arbejde med pensum, får de hjælp på helt små hold, hvor der er tid til samtale om matematikken. Efter seks-otte ugers intensiv matematik er de klar til at følge med på klassens niveau, og næste år er det så måske nogle andre i klassen, der lige har behov for en periode med understøttede undervisning. De hidtidige erfaringer er, at perioden med intensiv støtte er nok til at bringe eleverne på niveau - og er inspireret af et kursus, lærerne har været på, i den mest effektive specialundervisning. Også dansk og dansk som andetsprog er der understøttende undervisning i - nogle af timerne inden for skoledagen, andre efter skoletid - og skolen har også en bevægelseskonsulent blandt lærerne, som står for understøttende motorisk træning til elever, der har behov for det.

Aktivitetstimer

N. Zahles Gymnasieskoles grundskole er - som navnet næsten siger - en gymnasieforbereden-

Natalie Zahle og klassemødrene

Hun hænger i porten og på gangene, både i sort-hvid-fotografi og olie. Og Natalie Zahles ånd er i den grad til stede, når hendes arvtagerer forvalter skoleimperiet på Nørre Voldgade i København. Natalie Zahle opfandt klasselærerbegrebet, »klassemødre«, som hun kaldte dem, og klassen er det klare omdrejningspunkt på Zahles Gymnasieskoles grundskole. Som gymnasieforberedende skole har Zahle linjefagsuddannede lærere i alle fag og ingen tradition for teamsamarbejde om klasserne. Men som led i de ændringer, der er gennemført i forbindelse med folkeskolereformen, er klasselærer og viceklasselærer blevet ligestillet som to klasselærere, og der er skruet op for faggrupperne, det vil sige grupperne af lærere i de enkelte fag. De to klasselærere har to konferencetimer om ugen, som de kan bruge dels til at mødes med hinanden, dels til forældre- og elevsamtaler.

de skole. Men i det lille skoleimperium midt i København er også en grundskole, der ikke har gymnasiet som sit udtrykkelige endemål, nemlig N. Zahles Seminariskole. De to skoler

deler skolegård og har mange fælles værdier og har talt sammen i processen omkring folkeskolereformen. På mange felter har de taget fælles beslutninger, og lov 409's bånd er løst lige meget på begge skoler. Men på seminariskolen har personalet med skoleleder Steen Dahl i spidsen tolket den understøttende undervisning på en helt anden måde:

»Tidligere havde 0. til 2. klasse fri klokken 13. Nu har de aktivitetstimer til klokken 14 - en model, der er udtænkt af os selv«, fortæller Steen Dahl. Skolens fritidsordning hedder Åbenskolen og er et fritidspædagogisk tilbud til elever og forældre om eftermiddagen. Mange af eleverne går til instrumentalundervisning i den fælles Zahle-musikskole, og det står også forældrene frit for at lade deres børn gå til fodbold, ballet eller andre fritidsaktiviteter efter klokken 14. Men nu har Åbenskolen-pædagogerne fået en helt ny rolle med aktivitetstimerne:

»Pædagogerne kommer op i klassen eller over i et af skolens faglokaler og gennemfører kreative, musiske eller sundhedsfremmende aktiviteter med børnene. De skal planlægge aktiviteterne, skrive til forældrene om dem og så videre - efter min opfattelse har det fået pædagogerne til at arbejde mere professionelt som faggruppe«, siger Steen Dahl. Aktivitetstimerne erstatter ikke skolens i forvejen høje antal praktisk-musiske fag, men de er et supplement i skolens ånd.

Der er meget begrænsede idrætsfaciliteter på skolernes intenzivt udnyttede bykvadrater, og ingen af de to skoler lover 45 minutters daglig bevægelse til alle. Men Steen Dahl fremhæver, at seminariskolens børn var de eneste, der ikke havde taget på, i en kommunal vægtmåling for nogle år siden - formentlig på grund af de mange trapper, frikvarter på Israels Plads, daglig tilgang til vand og frugt, og ikke mindst at lærerne spiser sammen med eleverne helt op til 9. klasse. Det betyder, at mange af de store elever selv laver pastasalat eller andet sundt, som de tager med til spisefrikvarteret.

Skærpet opmærksomhed

»Folkeskolereformens krav om 45 minutters daglig bevægelse har nok skærpet vores opmærksomhed om, at nogle af skolens elever har været rigtig glade for, at vi ikke har haft ret meget idræt. De har ikke fået rørt sig meget«, fortæller afdelingsinspektør på gymnasieskolens grundskole Susanne Carlsen.

Spisefrikvarteret er udvidet, så der er 20 minutter til at spise og 20 minutters udetid,

hvor eleverne drøner rundt på Israels Plads - alle elever fra 0. til 6. klasse har 40 minutters pause om dagen, hvor de skal være ude. 0.-3. klasse har fået motion på programmet i fritidsordningen, lige så snart de har fået fri fra skolen - mindst en time hver eftermiddag. Fordi eleverne skal med bus til Grøndal-centret for at få idræt, har de ældste elever ikke haft ret meget idræt tidligere. Men da skolen er gymnasieforberedende og tilbyder prøver i alle folkeskolens fag, så er idræt nu også blevet prøvofag og dermed obligatorisk hele vejen op, også på grundskolen.

»Der er ikke ret meget tid i 9. klasse, i forhold til at faget er et prøvofag, så eleverne skal vænne sig til, at idræt nu også er et fag med en slags lektier. Vi har indført en logbog, hvor eleverne skal skrive ned, hvad de gør hjemme for at nå deres mål - for eksempel at kunne løbe fem kilometer«, fortæller Kaspar Kristiansen.

Faglig lektiecafe

Et andet tilbud på skolen efter skoletid er lektiecafe. Tidligere var der åbent en gang om ugen for elever op til 6. klasse, men efter reformen har grundskolen skruet op, så der er åbent for indskolingseleverne hver dag, for 4.-5. klasse en gang om ugen og for 6. til 9. klasse to gange om ugen - onsdag er der faglærere til stede inden for dansk, historie, biologi, geografi, matematik og sprog og torsdag inden for sprogfagene og matematik. Men det er ikke mere end ti procent af eleverne, der benytter sig af muligheden, og det samme gælder på seminarieskolen ved siden af. For

Lockouten har sat sig dybe spor her også. Det er klart, at det mærker vi stadig.

Susanne Carlsen
Afdelingsinspektør

nogle elevers vedkommende er det skolen, der foreslår forældrene, at eleverne går i lektiecafe, og indgår en aftale, men for de øvrige er det blot et tilbud.

Håndarbejde og håndværk og design og sløjd

N. Zahles Seminarieskole lægger meget vægt på de praktisk-musiske fag og vil gerne give sine elever synergifaget håndværk og design, uden at de går glip af den håndværksmæssige læring i fagene sløjd og håndarbejde. Så fra i år lærer eleverne grundfærdighederne i håndarbejde i 4. klasse, bruger dem i faget håndværk og design i 5. klasse og får så også snuset til håndværksarbejde i faget sløjd i 6. klasse.

Zahles Gymnasieskoles grundskoles arbejde med at vælge til og fra efter lockout, lovindgreb og reform blev sat i gang på et møde i pædagogisk råd i oktober 2013. En sparringsgruppe med ledelse og tillidsvalgte har samlet input fra elevråd, forældreråd og fagteam, og fokus har været på processen og på kvalitet i undervisningen som det afgørende.

»Lockouten har sat sig dybe spor her også. Det er klart, at det mærker vi stadig«, siger Susanne Carlsen. Hun kom selv til skolen som ny leder fra en folkeskole knap et halvt år efter lockouten. ✕

kra@folkeskolen.dk

Udeskole uddannelse – Læring i bevægelse

Brænder du for udeskole – så bliv Udeskole tovholder

DGI tilbyder i samarbejde med Københavns Universitet en 30 timers uddannelse i Udeskole.

Uddannelsens sigte er:

- At give dig kompetencer til udvikling – og formidling af udeskole i praksis.
- At du bliver den, der hjælper kolleger i gang med brugen af udeskole - som en metode til formidlingen af læring i bevægelse gennem hjerne, hjerte og hånd.

Uddannelsen er gratis, da den er støttet af Nordea Fonden og Friluftsrådets udlodningsmidler.

Du betaler således kun for overnatninger og forplejning.

Pris: Kr. 3.500.

Opstartsdatoer 2016: 11. april, 9. maj, 29. august og 5. september

For yderligere information og tilmelding kontakt Frank Lambert på frank.lambert@dgi.dk

dgi.dk

Foto: Emilie Sloth Carlsen

Se mit hjerte

Hvordan ser et rigtigt hjerte ud? Og hvorfor er det vigtigt at passe på det? Det både fortæller og viser et hold af frivillige læger, der står bag projektet Børneliv – se mit hjerte. Her tilbyder læger at komme ud til elever i 0.-5. klasse for at sætte fokus på sundhed på en ny måde. Forløbet kan tage mellem 50 minutter og en hel skoledag, hvor lægerne blandt andet kaster sig ud i rollespil. De modigste elever får lov til både at se og røre dyreorganer, så de ved selv syn ser, hvad der gemmer sig på den anden side af huden. Undervisningsforløbene er gratis.

➔ **Tilmeld** din klasse på boerneliv.org/contact/

Tag med Amnesty i fangelejr

For 28. år i træk står Amnesty International klar i barak 6W til at fortælle om betydningen af menneskerettigheder. Barakken er placeret i Frøslevlejren, der husede det tyske sikkerhedspoliti Gestapos fanger under Anden Verdenskrig, inden en stor del blev sendt videre til koncentrationslejre. Ud over menneskerettigheder har Amnesty i år især fokus på flygtninge. Senere på året er der mulighed for at blive klogere på emner som overvågning, ytringsfrihed og homoseksualitet.

Foto: Marianne Diller Petersen

3. marts står i hørelsens tegn

WHO har gjort 3. marts til World Hearing Day. Det gør organisationen for at komme igennem med sit budskab om, at 60 procent af alle høretab i barndommen kan forebygges. I Danmark hørerescreens børn, men organisationen peger på, at børn med høretab er i risiko for at blive overset i hverdagen, da det er et skjult handicap – og andre diagnoser kræver i højere grad lærernes opmærksomhed i en travl og støjende hverdag. 1.1 milliard yngre mennesker er i risikozone, fordi de hører for høj musik.

Foto: Høreforeningen

Foto: Marianne Mosegaard Madsen

SPØRG EN FLYGTNING

Hvordan er det at være flygtning? Dette og mange andre spørgsmål har elever mulighed for at stille asylansøgere i Røde Kors Asyls lokaler ved Forum i København, når asylansøgere hver onsdag fortæller om livet som flygtning. Flygtningene er med i Asylum Seekers' Information Group (ASIG), der er en gruppe af engelsktalende flygtninge og danske frivillige fra Røde Kors. ASIG holder åbent hus hver onsdag med start 2. marts klokken 15-17.

➔ **Spørgsmål** kan rettes til asigkbh@gmail.com

FJERNVARMESKOLEN.DK

Vil du sætte fjernvarme på skemaet?

Fjernvarmeskolen.dk - et gratis undervisningsmateriale målrettet 7.-9. klasse.

Energi og forsyning fylder både på den globale politiske dagsorden og på undervisningsplanerne for folkeskolen. Derfor tilbydes et gratis undervisningsmateriale, der:

- Beskriver forskellige energikilder
- Sætter energien i et miljøperspektiv
- Giver indblik i CO₂ og global opvarmning
- Gør eleverne klogere på, hvad fjernvarme er
- Forklarer, hvordan fjernvarme bliver produceret
- Lærer eleverne at bruge energien fornuftigt
- Opfylder specifikke kompetence-, færdigheds- og vidensmål i naturfagene for 7.-9. klasse

Materialet kan gennemgås på to måder: et kort forløb på 2-4 lektioner; et tværfagligt forløb på 12-14 lektioner. Desuden er der indlagt filmklip, øvelser, quiz og spil/konkurrence.

Naturfagslærere
se her!

Mød os på Big Bang
og på Danmarks
Læringsfestival.

60-minutters lektioner letter reformen i Dragør

Hvordan indretter man et skema, som skal bestå af nye elementer som understøttende undervisning, 45 minutters bevægelse og lektiehjælp? I Dragør har man valgt at gøre lektionerne 15 minutter længere, så der er mere tid til at nå det hele.

TEKST | SEBASTIAN BJERRIL
FOTO | LARS JUST

De smarte har taget skoene af. For så kan de glidende tage svinget ind til klassen lidt skarpere end de andre. »S-P-I...«, der bliver husket højt, mens et besværet åndedræt gør det svært at give lyd til de bogstaver, som hovedet forsøger at holde styr på. 3.c på Store Magleby Skole i Dragør er i fuld færd med dagens første brain break, som i stedet for pauser er faglige bevægelsessekvenser i løbet af dagen.

Der er fart over feltet, når eleverne på kryds og tværs manøvrerer sig frem og tilbage mellem et bord ude på gangen og deres pladser i klasselokalet. På bordet har dansk-lærer Jette Johnsen lagt blå kartonkort med ord, der vender snuden mod bordpladen. Kun ét kort må vendes per løbetur, og så er det ellers bare med at huske, hvordan ordet staves.

Efter ti minutters ordræs kan Jette placere et lyseblåt »tjek« ved nederste trin på klassens tretrinsraket, »Brain Break Raket«, der hænger over Jettes kateder. Nu ved de lærere, der tager over i løbet af dagen, at 3.c er to omgange fra at være i mål med reformens bevægelseskrav.

»Eleverne holder virkelig regnskab med det. De husker os på det, hvis vi ikke er nået til tops på raketten. Vi havde en konsulent ude, som foreslog, at vi skulle have en raket

Efter at have spurtet frem og tilbage efter ord kan 3.c sætte første »tjek« på deres tretrinsraket på dagens bevægelseskonto.

med fem trin. Men det var altså for meget«, fortæller Jette smilende.

Mere sammenhæng i skoledagen

Hun og resten af lærerstaben på skolerne i Dragør har i indeværende skoleår elever i minimum 60 minutter ad gangen. I sommer satte skoleledergruppen fra kommunens to skoler sig sammen og fandt frem til at droppe opdelingen mellem fagtimer og understøttende undervisning. For det var i den grad så som så med sammenhæng mellem skemaets traditionelle fag og de nye former for skoletimer. Derfor skar de den understøttende undervisning op i lunser a 15 minutter, så den lange viser nu når en hel runde i løbet af en lektion.

På 3.c's farverige skema, som eleverne har tegnet, er det derfor ikke længere muligt at udpege reformens nye elementer. Som før reformen består det kun af fagtimer. Og så er ambitionen, at hver lektion indeholder ambitionerne fra den understøttende undervisning og faglig fordybelse. Men hvornår og hvordan bestemmer Jette selv.

»Sidste år tog pædagogen typisk over fra klokken 12, indtil de havde fri. Og der var kun sat tid af til, at pædagogen og jeg kunne snakke sammen én gang om måneden, så der var ingen sammenhæng mellem fagtimerne og den understøttende undervisning. Nu er det mig, der står for det, og her giver de ekstra minutter mig flere muligheder«.

Nu møder pædagogen for det meste ind klokken 10 og støtter op om de forløb, Jette og de andre lærere har forberedt. I dag har Jette

60-minutterslektioner

I Dragør havde man før sommerferien store problemer med at gøre den understøttende undervisning til en integreret del af det, der skete i fagtimerne. Nu har man skåret den ud i små dele a 15 minutter og givet hvert fag et stykke. Det giver længere lektioner og mere tid til at komme i hus med reformen.

3.c i skemaets to første lektioner; dansk og kristendom. »Har vi ikke kristendom nu?« spørger en elev. Viseren på klassens metalur viser rigtigt nok, at det er tid til at lægge læsebogen væk, men programmet står stadig på øvelser med rimeord, som før pulsen blev sat i sving.

»Sidste gang tog vi to timer kristendom, så i dag tager vi to timer med dansk«, svarer Jette. Med 120 minutter i selskab med 3.c har Jette denne torsdag formiddag ekstra god tid til at nå det hele. Minutter, som er godt givet ud med reformens krav om en afvekslende skoledag med understøttende undervisning, bevægelse og lektiehjælp.

»Det er ikke altid, at vi lige når det hele. Vi når for eksempel sjældent op på tre brain break-øvelser om mandagen, hvor eleverne har idræt. Men vi kan generelt nå meget på den tid, vi har, så jeg er rigtig glad for den nye måde, vi gør det på«.

Imens bladrer eleverne i ordbøger for at tjekke op på, om de fik helt hånd om de ord, de netop har spænet op og ned ad gangen efter. På den måde bliver der tid til fordybelse, mens pulsen får tid til at finde et passende stadie igen.

Politikerne i Dragør har bestemt, at eleverne skal have en times pause om dagen. Det klarer 3.c i løbet af spisefrikvarteret. Resten af dagen er klassens brain breaks det nærmeste, eleverne kommer på pause i løbet af skoledagen fra 8 til 14.

»I skal helst ramme inden for skiven«

70 minutter forinden tog dagen sin begyndelse med en besked fra Jette. »Det her har I al-

Jette lytter imponeret med, da Olivia og Caroline læser Halfdan Rasmussens bogstavrim med både ulve-, vampyr- og fin damestemme.

LEKTIONER

Det kan være svært at holde sig på benene, når man giver sig fuldt ud for at nå et sidste ord under dagens første brain break.

Med 120 minutter i dag er der god tid til at nå det hele, så der er mulighed for at komme på nogle ekstra sjove rim.

Olivia, Caroline og resten af 3.c følger intenst med, da Jette præsenterer dagens læringsmål.

drig set før«. Jettes finger peger mod et punkt på det tændte whiteboard. Læringsmål, står der. »Som I ved, arbejder vi med læringsmål, men det her er et nyt system, som kommunen har valgt, at alle lærere i Dragør skal arbejde med«, forklarer hun eleverne, imens hun viser eleverne det nye læringssystem »MinUddannelse«.

Fra gulvet følger eleverne tavse med, da Jette læser de tre mål, som hun forklarer, at de alle hver især skal have ud af dagen. For hvert mål er en skydeskive med tre ringe. Og selvom det er første gang, 3.c stifter bekendtskab med »MinUddannelse«, kender de konceptet.

»Hvor er det, at vi helst ikke må ramme?« En finger ryger i vejret fra mængden af elever. »Uden for skiven«, lyder det forsigtigt. »Det er nemlig rigtigt. I skal helst ramme et sted inden for målskiven. Og hvis nogen ryger ved siden af, så kommer jeg og hjælper jer til at ramme plet«, fortæller Jette.

Eleverne bliver sendt rundt i lokalet for at rime for hinanden ud fra ord på et papir, Jette har delt ud. Derefter skal digtene skrives ned og læses op på skift. »Jeg kan godt li' at bage, men jeg kan faktisk ik' li' kage«, starter Emil. »Jeg gik mig en tur, og pludselig blev jeg sur«, kommer det fra Gustav. Resten af rimene følger rapt efter.

Onsdag står i fagenes tegn

Det er ikke så underligt. For onsdag var hele skemaet afsat til at træne rim. For onsdag er såkaldt fleksdag for skolens elever, hvor dagen er reserveret til ét fag, som så skifter fra gang til gang. Jette står for en 15-17 af 3.c's onsdage. Og i går stod dagen på rim i lange baner.

»Det var så fedt. Eleverne lavede deres egne rim. Og så spurgte jeg pædagogen: 'Kan du rappe?' Og så sagde han: 'Ja da', og det blev bare megagodt. Eleverne elskede det. Og

vi sluttede dagen med, at eleverne optrådte med rim og rap for hinanden. Onsdagene er rigtig gode. Og vi kan nå at blive færdige med tingene, fordi vi har så god tid«, fortæller Jette.

Da klokken nærmer sig 10, er det tid til at vende tilbage til læringsmålene. »Hvor mange af jer ville kunne tage ud i universet og forklare, hvad et rim er?« spørger Jette.

Som små raketter ryger en arm i vejret fra hver af klassens elever. Jette fortsætter med yderligere to spørgsmål til elevernes udbytte. Synet gentager sig. 24 korte arme peger op mod loftet. »3.c, I har ramt plet. Klap jer selv på skulderen«.

3.c's første 120 minutter er overstået. Endnu er tretrinsraketten to »tjek« fra at være hjemme. Tre lektioner står endnu på skemaet, hvor reformens elementer igen bliver forsøgt kogt ind til 60 minutter. ☒

bje@folkeskolen.dk

SKOLELEDER: **60 minutter styrker fagene**

Fagene står stærkere end nogensinde før i Dragør. Ekstra tid på 15 minutter i hver lektion betyder en kraftig styrkelse af fagene, og så giver det samtidig lærerne længere blokke til forberedelsestid.

TEKST | **SEBASTIAN BJERRIL**
FOTO | **LARS JUST**

60/40 Sådan lød den politiske beslutning på fordelingen mellem pædagoger og lærere i den understøttende undervisning under reformens første år. 60 procent pædagoger, 40 procent lærere. Og det fungerede slet ikke.

»Det var en voldsom beslutning, at pædagogerne skulle varetage så meget af den understøttende undervisning. Heldigvis kunne politikerne godt se, at det var uholdbart. Så

det blev efterfølgende besluttet, at pædagogerne kun skal understøtte i indskolingens«, siger skoleleder Steen Nielsen.

Med de nye præmisser for den understøttende undervisning satte skoleledergruppen i Dragør sig ned for at diskutere, hvordan de understøttende lektioner blev givet bedst ud.

»Vi valgte at fordele den understøttende undervisning ud på fagene, og så var der en pulje tilbage, som blev til de dage, vi kalder fleksdage. Så fagene er styrket kraftigt tidsmæssigt. For hvor eksempelvis eleverne i 1. klasse skulle have 45 minutters engelsk om ugen, får de nu 60 minutters engelsk om

Nem adgang til læremidler

- ta' på messe og bliv skarp på mitCFU

mitcfu.dk

Besøg CFU-standen på forårets store fagmesser, og hør, hvordan du:

- booker bøger, e-bøger og konkrete læremidler
- gemmer og deler søgninger
- streamer film og tv
- giver eleverne adgang til tv-udsendelser - i skolen eller hjemme
- laver kapitelinddelinger i film og tv

Danmarks Læringsfestival, Bella Center 15.-16. marts 2016
Skolemessen, SCC Aarhus 13.-14. april 2016

CFU CENTRE FOR
UNDERVISNINGSMIDLER
DANMARK

Danmarks **2016**
Læringsfestival

2016
SKOLEMESSEN

ugen. Det giver altså en stor forskel på et skoleår«.

Nu kan vi nå at forstå Pythagoras

Endnu har skolen ikke foretaget en evaluering af de forlængede skoletimer, men Steen

Lærerformand: Højere kvalitet og bedre arbejdsvilkår

De længere skoletimer vækker også glæde i den lokale lærerkreds. Formand Ulla Erlandsen fortæller, at hun allerede foreslog klokkelange timer, da reformen blev indført. Men det lagde den politiske beslutning om, at størstedelen af den understøttende undervisning skulle varetages af pædagoger, en stopper for. Derfor er hun meget tilfreds med, at det fra indeværende skoleår har været muligt.

»Det giver en væsentlig højere kvalitet i undervisningen. Det er til stor gavn for eleverne, og lærerne får også lidt bedre arbejdsvilkår ud af det. For du skal ikke bruge så meget ekstra tid på at forberede en lidt længere undervisningslektion«, siger lærerformanden for Amagerkredsen Tårnby Dragør.

Vi har et rigtig tæt samarbejde mellem skolerne i Dragør, og det er endda blevet intensiveret med reformen.

Steen Nielsen
Skoleleder

Nielsen har en klar opfattelse af, at der er stor tilfredshed blandt lærerne. For nu er der både mere tid til og mere sammenhæng i arbejdet med at føre reformens elementer ud i livet.

»Helle Thorning snakkede i sin tid om, at eleverne skulle blive bedre til for eksempel Pythagoras, og nu har vi faktisk tid til, at eleverne kan gå ud og måle vinklinger. Vi kan simpelthen nå mere, og der er flere ting, der kan lade sig gøre«, siger Steen.

Og så har den nye struktur den væsentlige sidegevinst, at de længere lektioner også giver længere blokke til forberedelsestid, når forberedelsen ligger som mellemtimer. Her bestræber skolen sig på, at lærerne skal have mindst to lektioner i træk. Det gav tidligere 90 minutter til forberedelse, nu har lærerne 120 minutter.

At al undervisningen på mellemtrinnet og udskolingens varetages af lærere, kan dog mærkes på skolens budget.

»Det presser os på supplerende undervisning og muligheden for at sætte en ekstra voksen ind i timerne. Det kan man godt mærke, at der ikke er lige så meget af, som der har været, men der er naturligvis også andre forhold, der spiller ind. Men indtil videre går det fint«, lyder det fra skolelederen. ☒

hje@folkeskolen.dk

Valg af kongresdelegerede fra Landskredsen (kreds 181) og fra fraktion 2 og 4

DLF

ORIENTERER

Følgende kandidater er valgt som kongresdelegerede fra Landskredsen (kreds 181) og fra fraktion 2 og 4 for perioden fra den 1. april 2016 til den 31. marts 2018:

Kreds 181 (Landskredsen)

Morten Skøtte, Middelfart, er valgt ved fredsvalg, idet der ikke er indkommet yderligere gyldige kandidatforslag.

Fraktion 2 (børnehaveklasseledere)

Da der ikke er indkommet flere gyldige kandidatforslag end de 10, der skulle vælges, er følgende 10 kandidater valgt ved fredsvalg:

Pia Litte Berg, Beder, kreds 133
Jørgen Ebsen, Munkebo, kreds 80
Marlene Engelbrechtsen, Holmegaard, kreds 61
Anna-Mette Frederiksen, Skovlunde, kreds 23
Marianne Giannini, København N, kreds 11
Käthe Glader, Padborg, kreds 92
Lilian Hvas, Frederikshavn, kreds 159

Pia Tine Jessen, Nr. Nebel, kreds 103
Pia Schmehl Nielsen, Albertslund, kreds 10
Maja Kjeldager Tjørnild, Ulfborg, kreds 127

Fraktion 4 (pensionister m.fl.)

Følgende 10 kandidater er valgt på fraktion 4's årsmøde:

Birgit Bruun, Roskilde, kreds 41 (da Birgit Bruun netop er valgt til hovedstyrelsen, indtræder 1.-suppleanten: Anna W. Pedersen, Solrød Strand, kreds 41)
Knud Damgaard Christensen, Vojens, kreds 93
Lis Grüner Hansen, Årslev, kreds 82
Leif Jørgensen, Fredericia, kreds 103
Greta Jørgensen, Frederiksberg, kreds 17
Jørn Kokkendorff, Aarhus V, kreds 133
Monika Stabel Nielsen, Ulfborg, kreds 127
Børge Pedersen, København NV, kreds 17
Kaja Rikki Eggers Rasmussen, Ballerup, kreds 21
Mogens Ryberg, Vodskov, kreds 153

Billigt billån - specielt til dig

Kun **2,95%** p.a.*

Er du medlem af DLF, kan du nu låne til en ny bil på ekstra gode betingelser. Her er ingen skjulte gebyrer eller ekstraordinære omkostninger - du betaler for oprettelse, og får en lav variabel rente på 2,95 % p.a.

Vil du sammenligne med andre udbydere, så tjek ÅOP'en - de årlige omkostninger i procenter. Kig også på de samlede omkostninger, så får du et overblik over, hvad lånet i sidste ende koster dig.

* **Betingelser og eksempel på billån med medlemsfordele** (min. 20% udbetaling): Bilen koster 200.000 kr. Du har selv 40.000 kr. (20%) til udbetalingen. Oprettelse af lån koster 4.500 kr. Tinglysning og finansieringsdeklaration koster i alt 4.710 kr. Din månedlige ydelse i 84 måneder er 2.231 kr. før skat. Variabel rente er 2,95% p.a. Debitorrente er 2,98%. ÅOP er 4,70%. Samlede omkostninger er 187.443 kr. Billån med medlemsfordele kræver almindelig kreditgodkendelse. Bilen skal kaskoforsikres. Udgifter til forsikring er ikke medregnet. Renten gælder ved oprettelse af nye billån samt ved overførsel af billån fra andre banker/finansieringsselskaber. Rentesaftalerne er variable og gældende pr. 1. januar 2016.

BILLIGT BILLÅN - BEREGN NU

Beregn selv eller søg billån på: lsb.dk/dlf

BILLIGT BILLÅN - RING NU

Ring: Ring **3378 1930** hvis du vil tale billån med en personlig rådgiver

Online: Gå på lsb.dk/dlf og 'vælg book' møde. Så kontakter vi dig.

Indfri dine dyre lån, spørg:
DLF Medlemslån. Du kan se den
aktuelle rente og beregne dit lån på:
www.dlf-laan.dk

lån & spar

din personlige bank

Over 9.000 elever har taget den nationale ordblindetest

Herning Kommune har taget den digitale ordblindetest til sig og satser på at kunne indkredse alle ordblinde elever.

TEKST | **HENRIK STANEK**

9.177 elever har været igennem den nationale ordblindetest, siden den blev lanceret for et år siden. Det viser et udtræk, som Styrelsen for It og Læring foretog midt i november. Det fortæller ikke, hvor mange elever der har vist sig at være ordblinde, men styrelsen forventer at kunne melde resultater ud for kommuner og uddannelsesinstitutioner i begyndelsen af marts.

Stort set alle kommuner bruger den digitale test, som kan tages fra sidst i 3. klasse. I Herning er læsevejlederne ved at teste alle elever, som på et tidspunkt har fået læsehjælp.

»Der kan sagtens sidde langsomme læsere i de ældste klasser, som får læst alt det, de skal, fordi de er flittige og har lært at afkode teksten. Nu afdækker vi, om deres langsomhed skyldes ordblindhed, så de kan få den nødvendige hjælp«, siger læsekonsulent Jette Nyland.

Ordblinde får kursus i Cd-ord

Målet er at fange de ordblinde elever, inden de begynder på en ungdomsuddannelse. Men fremover skal de allerede fanges i 3. klasse. Derfor har Jette Nyland formuleret en strategi- og handleplan, som omfatter børn fra nul år og op.

»Vi kan se tegn på ordblindhed i førskolealderen, ved sprogvurderingen i 0. klasse og ved

TILMELD
DIG NETVÆRKET
SPECIALPÆDAGOGIK
PÅ FOLKESKOLEN.DK

FAGLIGT NETVÆRK: SPECIALPÆDAGOGIK

Det faglige netværk Specialpædagogik er for alle, der interesserer sig for og arbejder med undervisning af børn, unge og voksne med særlige behov. Netværket samarbejder med tidsskriftet »Specialpædagogik«.

7.577 følgere.

Folkeskolen.dk/specialpaedagogik

Læringsplatformen MoMo

Simplifying critical decision making

MoMo sikrer, at:

- Eleverne får overblik over deres læring og frihed til at arbejde individuelt med læringsmål
- Lærerne får en digital sekretær, der holder styr på og letter arbejdet med Fælles Mål, årsplaner, forløb og elevprogression
- Forældrene får gennemsigtighed og løbende kan følge med i deres barns læring
- Skoleledelser får meningsfulde data, som passer ind i deres kontekst, og fuld udnyttelse af investeringen i læremidler

**SYSTEMATIC
MOMO**

Læs mere på www.systematic.com/momo

SYSTEMATIC

otl

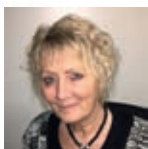
olp

ølt

olt

oft

Ordblindetesten består af delopgaverne »Find stavemåden«, »Find det, der lyder som et ord« og »Basal ordforrådsprøve«. I »Find stavemåden« hører eleven et nonsensord, for eksempel »olt«, og skal så vælge den rigtige stavemåde ud af fem muligheder. Eleven har fem minutter til at løse så mange af de 40 opgaver som muligt.

»Der kan sagtens sidde langsomme læsere i de ældste klasser, som får læst alt det, de skal, fordi de er flittige og har lært at afkode teksten«, siger læsekonsulent Jette Nyland.

læseproblemer i 1. klasse. Så sætter vi ind med fonologiske kurser og bogstavkurser i 0. klasse, og måske skal eleven også have et læseløft i 1. og 2. klasse«.

Hvis der stadig er problemer, tyr læsevejlederne til ordblindetesten i 3. klasse. Hvis en elev er ordblind, får både han og forældrene tilbudt et kursus i stave- og læseprogrammet Cd-ord.

Desuden får han en computer med hjem og bliver oprettet som bruger på nationalbiblioteket for mennesker med læsevanskeligheder, Nota. Eleven kan også få tilbudt yderligere læse- og skrivekurser.

Resultatet skal følges op

Læsevejleder Lone Kaastrup-Hansen har testet cirka 20 elever på Sunds-Ilskov Skole.

»Testen er nem at arbejde med. Bonner en elev ud i rød zone, er han ordblind. Men resultatet kan ikke stå alene. Vi skal følge op med dialog og hjælp til eleven, så det er vigtigt, at vi har fælles retningslinjer for indsatsen, så det ikke er den enkelte lærer, som afgør, hvilken hjælp ele-

ven får. Det skal italesættes på skolerne, at vi vil arbejde med de ordblinde elever, ikke bare i ord, men også i handling«.

Når en elev lander i gul zone med få point op til rød zone, er eleven lige præcis ikke ordblind. Men derfor skal eleven ikke lades i stikken, understreger læsevejlederen.

»Vi er nødt til at finde ud af, hvad der så kan være årsag til, at eleven har svært ved at læse, for disse elever har ofte lige så meget brug for hjælp som de ordblinde«, siger Lone Kaastrup-Hansen. X

folkeskolen@folkeskolen.dk

Børnehjælpsdagens
Lillebror Lotteri 2016

- Det er sejt, når børn hjælper børn

Tjen penge til klassen!

Tilmeld din klasse allerede i dag - så er lejrskolen sikret

Mangler du og dine klassekammerater et tilskud til lejrskolen? Eller måske har I lyst til at holde en stor fest? Så har I nu muligheden for at tjene lette penge, ved at sælge Børnehjælpsdagens Lillebror Lotteri 2016. Samtidig støtter I de mere end 11.000 anbragte børn og unge i Danmark.

Salgperiode: 17. marts - 16. maj 2016

Tjen 8,50 kr. til klassekassen
for hvert lod I sælger til en 20'er

DET BLIVER IKKE NEMMERE!

GRATIS TILMELDING
BESTIL ONLINE PÅ WWW.BHD.DK

Hiv fat i din klasselærer og bestil lodderne online i dag: www.bhd.dk

Specialklassen på ny mission

De kan ikke inkluderes i folkeskolen, men de kan redde jorden fra udslettelse – børnene fra Jacob Kokkedals serie om elever på specialskolen Solstrålen. Denne gang rejser de ind i jordens indre og møder en formidabel modstander.

»Det befriende ved bogen er, at vi som læsere ikke skal have medlidenskab og ynke med bogstavbørnene. Det har de overhovedet ikke brug for«, skrev vores anmelder, da »Specialklassen 1« udkom sidste år. Ved samme lejlighed ønskede han sig en fortsættelse, og det er så den, der nu er udkommet.

»Specialklassen 2 – I jordens indre« er skrevet af Jacob Kokkedal og koster 200 kroner.

Læs folkeskolen.dk's anmeldelse af første bind i serien på folkeskolen.dk/558121

»Pixibog« om cutting

»Cutting – Det første snit« er en ny bog, der søger at give blandt andre fagfolk, herunder lærere, bedre indblik i fænomenet, hvor en person påfører sig selv fysisk smerte. Cutting er et stigende problem, og børn helt ned til otteårsalderen er ramt.

Forfatterne savnede selv en let-tilgængelig bog om emnet, men fandt ingen. Derfor skrev og udgav de selv en. Her kommer cutterne selv og deres pårørende til orde, og forfatterne præsenterer cutting som noget, der ikke nødvendigvis kan sidestilles med for eksempel spiseforstyrrelser, som man ellers ofte gør.

»Cutting – Det første snit« er skrevet af Peter Baaer og Susanne Drost. Den kan købes ved henvendelse til forlagetdrost@gmail.com

folkeskolen.dk

På folkeskolen.dk's hjemmeside kan du læse en anmeldelse af »Solid skiing«, som er et par bøger, der integrerer undervisningen i idræt, matematik og fysik – alt sammen inden for rammen af en skitur.

Vi har også et gratis liverollespil til historieundervisningen, nemlig »Bunkerrotter«. Vores anmelder er begejstret for muligheden for at lege røvere og soldater, samtidig med at koldkrigsparanoiaen blander sig med historiedaktikken.

Og så har en pensioneret lærer udgivet en, ifølge vores anmelder, kærlig og klog bog om 33 års lærerliv. »Folkeskolen i 33 år«, hedder den, og det er især forfatterens tegninger, der gør bogen til noget særligt.

Hvis du på vores hjemmeside finder en anmeldelse, der sætter tanker i gang eller er særligt brugbar i forhold til at afgøre, om din skole skal indkøbe et materiale, så anbefal den med et klik på musen. På den måde er det lettere for dine fagfæller også at blive opmærksomme på den.

Du finder anmeldelserne på folkeskolen.dk/anmeldelser.

Anmeldelserne afspejler anmeldernes personlige og faglige mening og er ikke udtryk for redaktionens holdninger.

Dansk – overbygning, dansk

Næste gang bruger jeg selv denne bog

Der er ingen grund til selv at stykke et genreforløb om novellen sammen. Med »Noveller« fra »Dansk i dybden« er du godt i gang og sparer på tiden til forberedelse uden at slække på kvaliteten.

Dansk i dybden
– Noveller

- Jimmi Michelsen
- 123,75 kroner
- 32 sider
- Dansk i dybden
- Gyldendal

ANMELDT AF: LISE BREGNHØJ

»Dansk i dybden« er en serie, der blandt andet beskæftiger sig med afgrænsede litteraturfaglige forløb – for eksempel om digte, erindringer og folkeeventyr. Og nu er »Noveller« så kommet. Som i de andre udgivelser er der vægt på genrekendskab og brug af litterære begreber. Desuden er der gennemgang af en litterær tekst og skriveøvelser.

I afsnittet om novellens kendetegn fokuseres der på begreber som begivenhed, handlingsforløb, in medias res, personer, tomme pladser og en åben slutning. Undervejs er der opgaver, der løses individuelt, parvis og i grupper. Der er uddrag fra nyere noveller af blandt andre Klaus Rifbjerg og Helle Helle og fra ældre noveller, eksempelvis »Agerhønen« af Martin A. Hansen. Desuden indeholder hæftet to nyere noveller. Det er »Sheila og elefanterne« af Jesper Wung-Sung og »Ællingen« af Dorthe Nors.

Til Wung-Sungs novelle er der opgaver, eleverne skal arbejde med. Til »Ællingen« er der først en eksemplarisk gennemgang, og derefter er

der opgaver, der handler om tomme pladser, fortælleren og perspektivering. Herefter er der oplæg til, at eleverne selv skal skrive en novelle. Til sidst findes et oplæg til evaluering og et forslag til en fremgangsmåde til mundtlig fremlæggelse med et digitalt præsentationsværktøj. Det er to fine noveller, der er valgt. Umiddelbart tænkte jeg, at Dorthe Nors er for vanskelig for folkeskolens elever, men gennemgangen af novellen og de efterfølgende opgaver er spændende og udfordrende.

Min 7. klasse har for nylig arbejdet med novellegenren på nogenlunde samme måde, som det foreslås i dette hæfte, men uden at kende til dette fremragende materiale. Forløbet var i stedet stykket sammen fra mange forskellige steder og tog en del tid at forberede. Havde jeg dog bare haft dette materiale. På få sider kommer man godt omkring det væsentligste i arbejdet med novellegenren.

Jeg forestiller mig, at hæftet kan bruges i 7. klasse til forløb, hvor man fordyber sig i genren. Særligt kan man så som opslagsværk bruge afsnittet om selve analysen og supplere med, hvad man ellers har adgang til på portaler og i klassisætsamlingen. Det er sådan, jeg har tænkt mig at gøre næste gang. ✘

Ambitiøs og moderne undervisningsportal til religion

Et must have i en tid, hvor religion blander sig i de store samfundsdebatter, og selv de mindste elever har hørt om religiøs begrundet terror.

Religion 1-3

- 960 kroner per år per klasse på 1.-3. klassetrin
- Gyldendal

● **ANMELDT AF:** HEIDI FRIBORG CHRISTOPHERSEN

Min første og umiddelbare reaktion på undervisningsportalen religion 1-3. gyldendal.dk var: Hold da fest! Det ser ambitiøst ud.

Jeg begynder altid i lærervejledninger, når jeg skal til at anmelde, og det var måske derfor, jeg blev slået lidt omkuld, da jeg begyndte at læse, at man fra 1. klasse skal til at reflektere over, hvad man skal lære (klare læringsmål), og siden bliver eleverne stillet spørgsmål til en plakat, hvor de bliver bedt om at udpege religiøse symboler, finde religionernes navne og finde navne på religiøse bygninger.

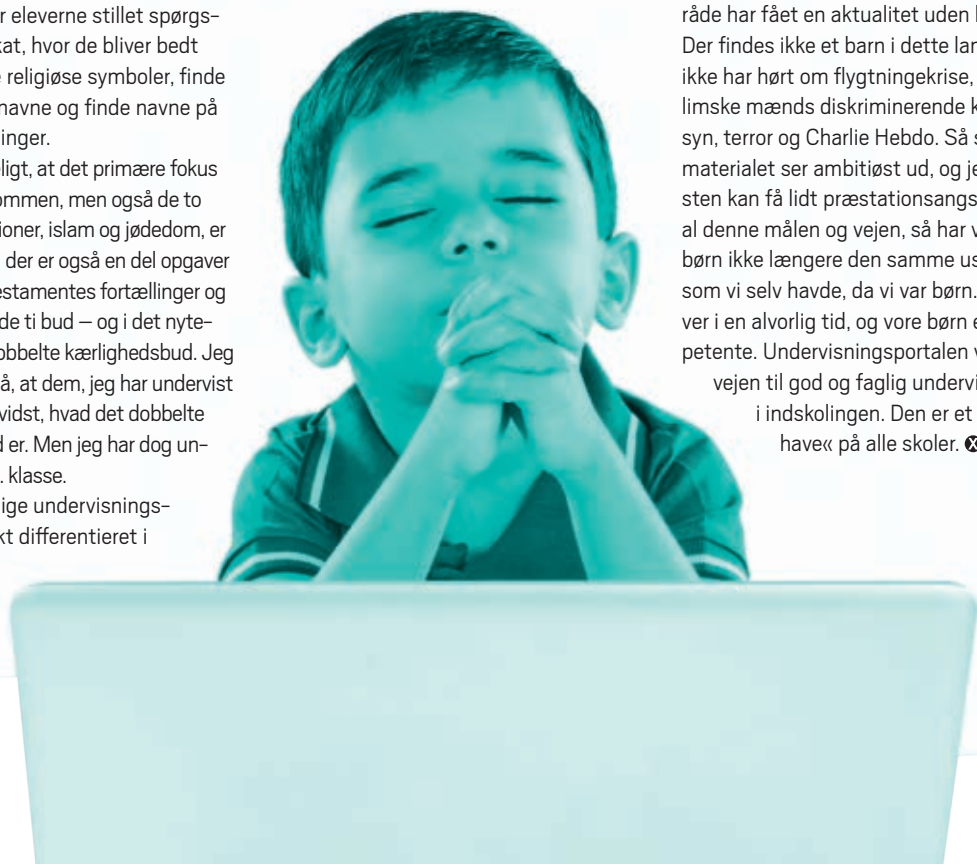
Det er tydeligt, at det primære fokus er på kristendommen, men også de to andre bogreligioner, islam og jødedom, er medregnet, og der er også en del opgaver i Det Gamle Testaments fortællinger og moralkodeks i de ti bud – og i det nytestamentlige dobbelte kærlighedsbud. Jeg er ikke sikker på, at dem, jeg har undervist i 1. klasse, har vidst, hvad det dobbelte kærlighedsbud er. Men jeg har dog undervist i det i 1. klasse.

De forskellige undervisningsforløb er smukt differentieret i

henholdsvis 1., 2. og 3. klasse og i forskellige emnegrupper med overskrifterne: biblen, de ti bud, døden, dåben, julen, kirken, moskeen, præstens arbejde, rigtigt og forkert og synagogen. Desuden er der en gruppe med forskellige fortællinger, hvorved jeg blev rigtig glad, da jeg så, at nogle af mine yndlingsfortællinger af Peter Mouritzen med illustrationer af Otto Dickmeiss var med. Ja, så kan man i mine øjne ikke fejle!

Fagligt, teknisk og æstetisk kan man ikke sætte en finger på dette materiale, der er udarbejdet af folk med både den uddannelsesmæssige baggrund og undervisningsmæssige erfaring, der skal til. Der er også gjort plads til elevernes evalueringer, lærerens årsplaner, forældrenes inddragelse og Fælles Måls fire kompetenceområder: livsfilosofi og etik, bibelske fortællinger, kristendom og ikkekristne religioner.

Særligt det sidste kompetenceområde har fået en aktualitet uden lige. Der findes ikke et barn i dette land, der ikke har hørt om flygtningekrise, muslimske mænds diskriminerende kvindesyn, terror og Charlie Hebdo. Så selv om materialet ser ambitiøst ud, og jeg næsten kan få lidt præstationsangst over al denne målen og vejen, så har vore børn ikke længere den samme uskyld, som vi selv havde, da vi var børn. Vi lever i en alvorlig tid, og vore børn er kompetente. Undervisningsportalen viser vejen til god og faglig undervisning i indskolingen. Den er et »must have« på alle skoler. ✘

■ Undervisningsdifferentiering, inklusion, pædagogik, undervisning

God værktøjsbog om undervisningsdifferentiering i praksis

Jeg blev under læsningen anerkendt som lærer og fik ny viden, samtidig med at bogen udfordrede mine lidt indgroede tankemønstre. Det var en dejlig oplevelse.

Undervisningsdifferentiering

- Ole Ditlev Nielsen
- 289 kroner
- 174 sider
- Dansk Psykologisk Forlag

● ANMELDT AF: CHRISTINA KROLMER

Et første hurtigt kig i bogens indholdsfortegnelse giver næsten sved på panden og vækker min umiddelbare skepsis. Hvordan skal jeg travle lærer (og mine lige så travle kolleger) overhovedet finde tid til at forholde mig til, sætte mig ind i og gennemføre alle de forslag til tiltag og øvelser? Få sider inde i indledningen ånder jeg lettet op: Det er ifølge bogens forfatter heller ikke intentionen.

»Undervisningsdifferentiering – 20 skridt til at møde dine elever« er inddelt i 20 kapitler eller »skridt«, der omhandler forskellige aspekter af undervisningsdifferentiering. Som læser præsenteres man for eksempel for Gardners mange intelligenser, teori og praksis i forhold til læringsstile og Blooms taksonomi. Man får også konkrete forslag til differentiering efter kompetencemål, ved projektarbejde, i forhold til lektier og i klasesdiskussioner. Hvert kapitel eller »skridt« afsluttes med »fem ting, du kan gøre«. Her er der tale om konkrete øvelser til læreren, der gerne vil udvikle og implementere aspektet i sin praksis med fokus på undervisningsdifferentiering.

Bogen er en »værktøjsbog«: et idékatalog, hvori forfatteren, ud over præsentation af teorier, giver råd og idéer til udvikling af arbejdet med undervisningsdifferentiering i praksis. Lærings-synet er socialkonstruktivistisk. Målgruppen er undervisere i ud-

skoling, på de gymnasiale uddannelser, erhvervsuddannelser, voksenuddannelsescentre, kortere videregående uddannelser samt lærer- og pædagogikumstuderende.

Forfatterens baggrund som underviser skinner tydeligt igennem: Alt virker troværdigt og gennemtænkt. Som læser får jeg en yderst grundig »brugsanvisning« i forhold til mine »værktøjer« og henvisninger til digitale værktøjer, hjemmesider og skabeloner. Bogen er velskrevet og godt struktureret. Sproget er letforståeligt, og som læser oplever man at blive »talt til«. Jeg fik under læsningen oplevelsen af at være forstået og anerkendt i min profession som lærer, få ny teoretisk viden og samtidig blive udfordret i forhold til mine lidt indgroede tankemønstre. På plussiden kan også nævnes forfatterens nuancerede diskussion af de forskellige teorier med blik for både fordele og ulemper. Og sidst, men ikke mindst: På forfatterens anvisning kan jeg springe i bogens indhold og tage afsæt lige der, hvor det giver allermost mening for mig i forhold til min praksis.

En afsluttende og velkendt pointe fra bogen er, at det, efter deltagelse i et kursus eller læsning af en bog, kan være svært at tage det første skridt til rent faktisk at gøre noget anderledes eller implementere noget nyt i praksis. Men med denne meget anbefalelsesværdige bog på arbejdsbordet tør jeg godt gøre et ihærdigt forsøg: Et skridt ad gangen. ☒

Mere læring på din skole?

Uddannelsesforløb for skoleledere - baseret på Viviane Robinsons forskning

For første gang i Danmark er det nu muligt at deltage i det internationalt certificerede uddannelsesforløb Growing Great Student Centered Leaders (GGSCTM). Uddannelsen er målrettet ledere af skoler og uddannelsesinstitutioner og har direkte fokus på elevers og studerendes læringsudbytte.

Kom til informationsmøde om uddannelsen den 9. eller 15. marts (identiske møder).

Læs mere på ucc.dk/ggl

UCC
PROFESSIONS-
HØJSKOLEN

 Dafolo

 THE UNIVERSITY OF
AUCKLAND
By Whareroa, Te Whanganui-a-Tara
NEW ZEALAND

SIDSTE NYT OM DIT EGET FAG

Tilmeld dig dit faglige netværk på **folkeskolen.dk** og få nyheder, viden og debat om dit fag i dit personlige nyhedsbrev

mindeord

Eva Frellesen

Lørdag den 6. februar fik vi den meget triste besked, at vores kære kollega, Eva Frellesen, var sovnet ind efter lang tids sygdom. Eva blev uddannet som lærer i 1985 og har i størstedelen af sit lærerliv arbejdet i Vollsrose. Først på Humlehaveskolen og de seneste fem år på Abildgårdskolen. Eva har i alle sine lærerår været en dedikeret lærer for børn og unge med særlige udfordringer. Eva underviste i såvel specialklasser og modtageklasser som almenklasser.

Og alle elever, som var så heldige at have Eva som lærer, vil huske hende for hendes autenticitet. De mærkede tydeligt Evas vedholdenhed, betænksomhed og store omsorgsfuldhed. Hun ville det bedste for alle sine elever. Eva kunne altid, med sin ro, empati og store viden om helt utroligt mange emner, skabe opmærksomhed og respekt omkring sin person. Ikke kun eleverne nød godt af Evas omsorg. Eva overkom utroligt mange ting og åbnede gerne sit hjem for såvel kolleger som elever. Evas ukuelige optimisme og lyse sind hjalp familien igennem først hendes mands sygdom og siden

hendes egen lange sygdomsperiode. Eva bidrog altid til de faglige diskussioner på sin egen underspillede og rolige facon. Hun førte sig aldrig frem, men holdt sig heller ikke tilbage, hvis det var brug for, at ting blev sat i et nyt perspektiv. Vi vil minde Eva som en kollega, der på trods af sin sorte og markante humor også havde et mildt og lyst sind. Vores tanker går til Evas fire voksne børn og hendes mand, Chris. Æret være Evas minde.

*På vegne af kolleger og ledelse på Abildgårdskolen
Meta Hedegaard,
afdelingsleder,
og Kamilla Jelsing,
tillidsrepræsentant*

Lærerstillinger

Tysklærer søges til afdeling fra 6. til 10. årgang på Gadstrup Skole i Roskilde Kommune

På Gadstrup Skole har vi en stilling ledig til en tysklærer. Vi har også timer i dansk og engelsk, men har du andre fag, du kan byde ind med, hører vi gerne fra dig. Alle klasser har delt klasselærer, så klasselærerenfunktion kan også være en del af stillingen.

Gadstrup Skole er delt i 2 afdelinger henholdsvis 0. til 5. og 6. til 10. klasse. Skolen ligger i Gadstrup By i den sydlige del af Roskilde Kommune, og det er let at komme hertil både i bil og med tog. Eleverne på Gadstrup Skole kommer fra Gadstrup by og fra oplandet. I byen er skolen og den lokale idrætsforening en central del af byens liv. Vi har god opbakning fra forældrene og en homogen elevgruppe.

Blandt personalet er der en god stemning, og vi har ry for at være gode til at tage imod nye kolleger. Vi har glimt i øjet og en ordentlig tone og vi kan godt lide at hjælpe hinanden.

Vores elever klarer sig godt på Gadstrup Skole; vi har gode resultater både fagligt og i forhold til trivsel, og det er vores mål, at vi vil fortsætte den gode udvikling. Vi tror på udvikling tæt på kerneydelsen og tæt på hverdagen, så når vi sætter tiltag i værk, gør vi det ind i opgaveløsningen, så vi konkret bruger det, der sættes i værk.

Vi tilbyder

- En stilling på fuld tid med tysk og ?
- Mulighed for at byde ind med andre fag, men tysk er et must
- Gode kolleger, der gerne tager godt imod nye kolleger
- Egen arbejdsplads med egen pc og iPad

Vi og vores elever har brug for dig:

- Der kan undervise i tysk
- Der er læreruddannet eller ved at tage læreruddannelse
- Der gerne vil være sammen med os og blive en uundværlig kollega på Gadstrup Skole

Vi er rigtig godt i gang med skolereformen, vi fokuserer på arbejdet med læringsmål og på synlig læring. Vi arbejder med lektieintegreret skole, så allerede sidste år har alle elever været vant til at gå i læringscave.

Ring gerne og tal med skoleleder Anja Athar eller viceskoleleder Lise Andersen på 4631 8730

Ansøgning med CV, relevante eksamensbeviser og relevante udtalelser sendes gennem linket.

Ansøgningsfrist mandag den 7. marts 2016, kl. 12.
Der afholdes samtaler onsdag den 9. marts 2016.

Søg jobbet på www.roskilde.dk/job

DEADLINES FOR STILLINGSANNONCER 2016

- Nummer 5: Mandag den 29. februar 2016 kl. 12
- Nummer 6: Mandag den 14. marts 2016 kl. 12
- Nummer 7: Tirsdag den 5. april 2016 kl. 12
- Nummer 8: Mandag den 18. april 2016 kl. 12
- Nummer 9: Mandag den 2. maj 2016 kl. 12

JOB & KARRIERE

Gør din Facebook-profil jobattraktiv

Det er en selvfølge i dag, at der bliver klikket på Facebook-profiler, når der skal ansættes en medarbejder, mener Facebook-ekspert. Med nemme råd kan din profil blive helt klar til at blive snuset i.

TEKST

JENNIFER JENSEN

ILLUSTRATION

PERNILLE MÜHLBACH

»Arbejdsgivere er nysgerrige ligesom alle os andre, så de tjekker deres ansøgerfavoritter ud på Facebook. Derfor kan en attraktiv profil være med til at tiltrække drømmejobbet«.

Sådan lyder det fra Thomas Bigum, som er ekspert i markedsføring på sociale medier og blandt andet holder oplæg for ledige. Gennem nemme trin guider han til en attraktiv profil:

- Sorter dine opslag, så nogle kun kan ses af venner og dermed er gemt for en potentiel arbejdsgiver. Det sikres på knappen ved siden af »slå op«, når du laver opslag - eller på knappen ved siden af datoen på de opslag, du allerede har delt. For at se, hvordan din profil ser ud for ikkevenner: Klik på knappen med de tre prikker yderst til højre ved dit coverbillede.

- Del opslag, som viser, at du er de ting, du skriver i dine ansøgninger. Skriver du, at du er aktiv, så del et billede fra løbeturen. Er du vellidt? Så lad billeder være synlige, hvor du har det sjovt med dine venner. Og er du

fagligt motiveret? Så skriv et opslag med faglig relevans eller snup denne nemme løsning:

»Det er lidt frækt, men gå på biblioteket, find tre fagligt spændende bøger, og tag et billede af bøgerne, som du kan dele. Selvom du ikke rent faktisk låner bøgerne, er det med

til at sælge dig og pynte på din profil«, siger Thomas Bigum.

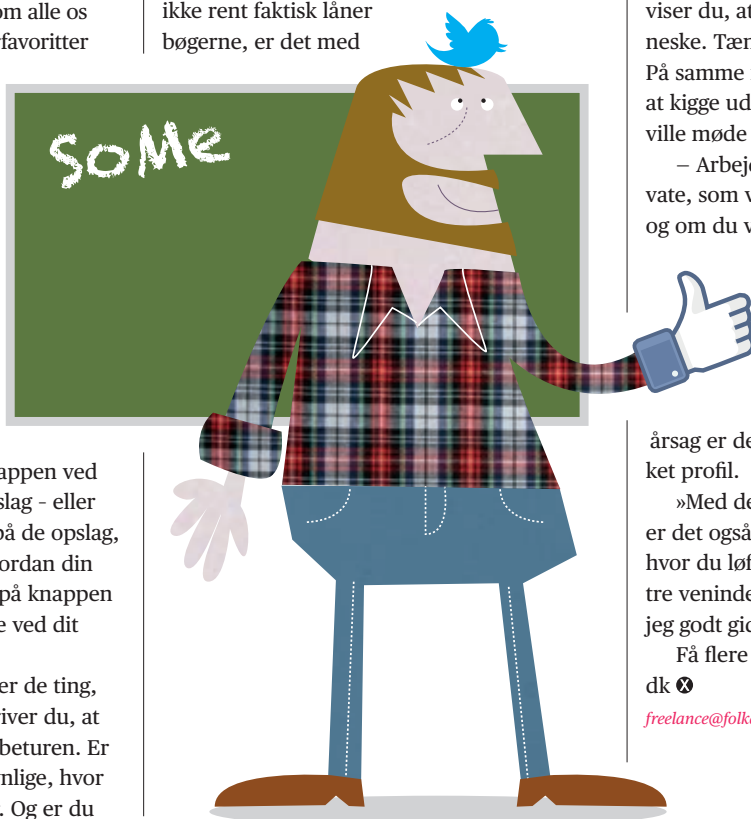
- Coverbilledet er også et godt sted at vise, hvilken person du er. Hvis det er et foto, hvor du krammer dine børn efter et løb, viser du, at du både er aktiv og familiemenneske. Tænk over, hvilke signaler du sender. På samme måde med profilbilledet. Sørg for at kigge ud på folk og smile - præcis som du ville møde dem i virkeligheden.

- Arbejdsgivere leder også efter det private, som viser, hvordan du er som person, og om du vil være en god kollega, som passer ind på skolen. En rent fagligt profil kan hurtigt sende et signal om en lidt kedelig kollega, som nok ikke er så vellidt, som der ellers står i ansøgningen, mener Thomas Bigum. Af samme årsag er det en dårlig ide at have en helt lukket profil.

»Med den måde, vi bruger Facebook på, er det også okay at have et billede liggende, hvor du løfter et vinglas mod kameraet med tre veninder på en ferie - det er en kollega, jeg godt gider have«.

Få flere gode råd til jobsøgningen på dlfa.dk ☒

freelance@folkeskolen.dk

KLAG! hvis du ikke får bladet

Gå ind på folkeskolen.dk og klik på
»KLAG OVER BLADLEVERING«

Så ryger din besked omgående videre til distributøren.
Eller ring til DLF's medlemsafdeling på 33 69 63 00,
hvis det er nemmere for dig.

Lederstillinger

Skoleleder til Hornbæk Skole

Helsingør Kommune søger en strategisk og implementeringsstærk skoleleder. Vores nye skoleleder skal kunne omsætte vision og strategi til handling i en konkret dagligdag. Ledelseserfaring og stærk samarbejdsevne er væsentligt.

Kontakt gerne centerchef Rikke Reiter, tlf. 2531 2530, bestyrelsesformand Christel Sølvhjem på tlf. 2620 4772 eller konsulent Ulla Bach Rosendal, tlf. 2991 1521 for yderligere oplysninger.

Opslag samt stillings- og personprofil vil du finde på www.hornbaekskole.dk og www.helsingor.dk.

Læs resten på www.helsingor.dk/job
Ansøgningsfrist: 7. marts 2016

jobannoncer

FRA LÆRERJOB.DK

Gå ind på lærerjob.dk og indtast net-nummeret. Så kommer du direkte til annoncen. De farvede blokke henviser til fire kategorier:

- Lederstillinger
- Specialstillinger
- Lærerstilling
- Stillinger ved andre institutioner

Net-nr. 21771

Gildbro skolen, Ishøj Kommune

Afdelingsleder for specialafdeling søges

- Ansøgningsfristen er den 09/03/16

Net-nr. 21756

Engelsborgskolen, Lyngby-Taarbæk Kommune

Skoleleder til Engelsborgskolen

- Ansøgningsfristen er den 29/02/16

Net-nr. 21763

Frederiksberg Ny Skole, Frederiksberg Kommune

Pædagogisk leder/souschef

- Ansøgningsfristen er den 07/03/16

Net-nr. 21749

Tårnborgholen, Slagelse Kommune

Skoleleder til Tårnborgholen – pr. 1. maj

- Ansøgningsfristen er den 07/03/16

Net-nr. 21737

Ørkildskolen, Svendborg Kommune

Viceskoleleder søges

- Ansøgningsfristen er den 07/03/16

Net-nr. 21778

Vibeholmskolen, Ishøj Kommune

Viceskoleleder søges til Vibeholmskolen

- Ansøgningsfristen er den 11/03/16

Net-nr. 21775

PPR Køge Kommune, Køge Kommune

Læsekonsulent

- Ansøgningsfristen er den 29/02/16

Net-nr. 21747

Børn og Læring, dagtilbudsafd., Varde Kommune

Tale-høre-konsulent til Varde Kommune

- Ansøgningsfristen er den 29/02/16

Net-nr. 21755

BørnefamilieEnheden, Tale-høre-teamet, Næstved Kommune

Tale-høre-konsulent til Næstved Kommune

- Ansøgningsfristen er den 07/03/16

Net-nr. 20729

Pædagogisk Udviklingscenter, Rødovre Kommune

Tale-høre-konsulent til PUC

- Ansøgningsfristen er den 01/03/16

Net-nr. 21774

UngNord, Odense Kommune

Underviser i dansk som andetsprog

- Ansøgningsfristen er den 29/02/16

Net-nr. 21766

Spisehuset, Skolerne i Oure, Svendborg Kommune

Engageret medarbejder søges

- Ansøgningsfristen er den 29/02/16

Net-nr. 21764

Sankt Pauls Skole, Høje-Taastrup Kommune
Høje-Taastrup – børselsvikariat pr. 1/5

▪ Ansøgningsfristen er den 11/03/16

Net-nr. 21769

Kværkeby Friskole, Ringsted Kommune
Dansklærer med stort D

▪ Ansøgningsfristen er den 13/03/16

Net-nr. 20733

10.-klasseskolen ved Milestedet, Rødovre Kommune
Lærer søges til 10.-klasseskolen i Rødovre

▪ Ansøgningsfristen er den 29/02/16

Net-nr. 21772

Løjtegårdsskolen, Tårnby Kommune
Matematiklærer til indskolingen

▪ Ansøgningsfristen er den 03/03/16

Net-nr. 20708

Sæby-Hallenslev Friskole, Kalundborg Kommune
Alsidede og dygtige lærere – genopslag

▪ Ansøgningsfristen er den 01/03/16

Net-nr. 21765

Tjørnegårdsskolen, Roskilde Kommune
Lærere til specialklasserækken

▪ Ansøgningsfristen er den 28/02/16

Net-nr. 21776

BGI Akademiet, Hedensted Kommune
Nye ledige lærerjob

▪ Ansøgningsfristen er den 10/03/16

Net-nr. 21777

Askovfonden, Mir skolerne, Københavns Kommune
Lærer i dansk, engelsk og natur/teknologi

▪ Ansøgningsfristen er den 09/03/16

Net-nr. 21743

Islands Universitet i Reykjavik, udland
To rejselærere søges til udsendelse i Island

▪ Ansøgningsfristen er den 02/03/16

Net-nr. 21745

Gilleleje Kirke, Gribskov Kommune
Musikalsk multipædagogisk medarbejder

▪ Ansøgningsfristen er den 01/03/16

Klik din annonce ind, når det passer dig – folkeskolen.dk er åben hele døgnet. Priser fra 410 kroner inklusive moms – betal med kort. Se priser på folkeskolen.dk

Annoncer bragt her i bladet kan ses i deres fulde længde på folkeskolen.dk

Ansvarsfraskrivelse
Aftaler indgået mellem annoncører og læsere via fagbladet Folkeskolens Bazar og på folkeskolen.dk/bazar er et direkte mellemværende mellem annoncøren og kunden, som vælger at respondere på annoncen.
Folkeskolen, Danmarks Lærerforening og Media-Partners kan ikke drages til ansvar for de annoncer, der er indrykket i Bazar – og vi kontrollerer ikke de annoncerede oplysninger.

Lejlighed søges
Min søn, 23 år og statskandidsstuderende søger lejlighed i Odense C, M eller S. Ikke ryger og sportsmenneske.
Telefon: 51259315

Panoramaudsigt over Kalundborg fjord
Sommerhus 90 kvm på Røsnæs. Stort køkken m/ opvaske- & vaskemaskine. Stor lys stue. Nyt badeværelse m/ gulvvarme.
Telefon: +45 2990 369 7
www.skipperlinien.dk

Landsbyhus i Sydfrankrig
Velfungerende lille hus i gammel by nær Pyrenæerne. Plads til 6 pers. 7 km fra Middelhavet.
Telefon: 44480904 / 21603445
www.la-petitesse.dk

Den kroatisk riviera til overkommelig pris
30m² lejl. balkon, strand 30 m velegn til 1-4 pers. motorv 4 km lufth 7 km fra 1800/uge
Telefon: 004747949462

Sommer i København
Stor lys lejlighed på 125 m² i København. 6 personer. 600,- pr. døgn i perioden 4. -29. juli 2016.
Telefon: 27783859

Skønt hus tæt på Rom
Sjælfuld helårshus med Normas absolut bedste beliggenhed. 45 min i tog fra Rom.
Telefon: 60226802
http://casanorma.com

Arrild Ferieby, Sønderjylland
Dejligt hus 6-8 pers. med opvaske maskine. Roligt beliggende med gåafstand til svm.hal, tennis, golf, fiskesø mm.
Telefon: 61553215/56286727
www.draabys.dk

Ferie i stråetækt gård på Nyord ved Møn
Smuk gård midt i den idylliske Nyord By udlejes som feriebolig. Der er plads til 10 personer. Pris fra 3000 kr.
Telefon: 77 34 49 40
www.nyordgaard.dk

Dejlig lejlighed i Nijar Andalusien på 65 m.
Lejes ud til 2 personer med alt. Pris 1200kr. par uge plus forbrug. Mail: mclarsendk@ya-hoo.dk
Telefon: 41133168

lille lejlighed i hjertet af Frederiksberg
dejlig lys lejlighed på 2. sal i roligt kvarter på Frederiksberg udlejes til to. 3000 kr.ugentlig
Telefon: 21757146

Feriehus til leje i det nordlige Toscana
Autentisk atmosfære i rolige omgivelser, 6-8 personer. Ledige uger i sommerferien. Fra 2.800kr/ uge alt incl.
Telefon: 40110385
www.unapiccolapausa.dk

Familielejlighed Vesterbro
Vesterbro, ved Sdr. Boulevard. 4 vær, grøn gård. Leje min. 1 uge, 3-27 juli, 4000/uge. Depositum 1000 kr.
Telefon: 31313368

Feriehus nær Skagen udlejes
110 m². Stue, køkken, 3 vær. og badevæ. Brændovn, kabeltv, opvaske-/vaskemaskine. 3800 kr. + forbrug.
Telefon: 23352196
www.feriehuse-i-nordjylland.dk

Oplev fugletrækkene midt i Nationalpark
Lej en bevaringsværdig, restaureret marskgård og oplev ro, fred og natur.
Telefon: 25305891/21416151
www.marskgard.dk

Arkitekttegnet hus i Málaga/Cómpeta 7-9 pers.
Huset ligger med udsigt til de andalusiske bjerge, havet 20 min. kørsel derfra, og 4 km til den hvide by Cómpera.
Telefon: 51861102
www.kashi.dk

rubrikannoncer

Student & Business TOURS

STUDIEREJSER
- til konkurrencedygtige priser
Med bus, fly eller tog i Europa
TLF. 7020 9160 | WWW.SBTOURS.DK

BERLINSPECIALISTEN

Vi er specialister på grupperejser til Berlin!
4 dg/3 nt. inkl. morgenmad, ophold i flersengsværelser på valgt indkvartering samt bus t/r fra kr. 790
www.berlinspecialisten.dk

StudieXpressen.dk

Billige studieture/grupperejser
Berlin 4dg fra kr.880,-
Hamburg 4dg fra kr.950,-
Info@studieXpressen.dk - Tlf. 28905445
www.StudieXpressen.dk

STUDIEREJSE TIL BERLIN
3 dg./2 nt. bus fra kr. **750,-**

Forslag til studiebesøg i Berlin:
• Sachsenhausen • Udforsk Kreuzberg med Street Art Bingo
• Berliner Unterwelten

Kompetent rådgivning til studierejsen

EDINBURGH
fra kr. **1.995,-**
5 dage/4 nætter med fly

Vores fokuspunkter er:
Tid: Vi klarer alt det praktiske - og du sparer tiden
Sikkerhed: Gennemprøvet koncept - vi er med hele vejen
Faglighed: Det centrale element i enhver studierejse

Paris, bus, 6 dg/3 nt fra kr. **1.775,-**
München, bus, 6 dg/3 nt fra kr. **1.580,-**
Krakow, fly, 5 dg/4 nt fra kr. **1.565,-**
Rom, fly, 5 dg/4 nt fra kr. **1.990,-**
Pris pr. person i flersengsværelse på hostel

MØD BENNS PÅ SKOLEMESSEN!
d. 13-14. april i Aarhus Kongrescenter
Vi glæder os til at se jer!

Kontakt Mette
tlf: 46 91 02 49
meha@benns.dk

www.benns.dk

BENNS
Dit personlige rejsebureau

www.eurotourist.dk
Skolerejser i hele Europa
Tlf. 9812 7022

Besøg Universe/Dybbøl 1864
bo på det sjoveste vandrerhjem
www.lejrskolesønderborg.dk

ITALIEN HOS HANNE
På charmerende lille familiehôtel med hyggelige værelser og ferieejligheder i Rimini ved Adriaterhavets skønne sandstrand fra kr. 200/pers.

Eller nær TOSCANA, 2 landhuse med pejsstue, køkken, 3 værelser, 2 wc og lille have, udlejes hele året fra kr. 3.200/uge.

Hanne Astrup Pietroni
Tlf. +39 335 8239863
www.hotel-dalia.it
e-mail: hanne@hotel-dalia.it

BLIV KLOG PÅ LONDON

LONDON /4 DAGE FRA KR. 2.248,-
Oplev fx:
-Royal Observatory & Greenwich MT
-Science Museum
-OL-atlet for en dag
-Musical i teaterdistriktet
-Wimbledon og Stamford Bridge

Vælg klassiske London på skolerejsen i 2016. Byen er utrolig populære - ikke mindst fordi der er oplevelser for alle typer af grupper. Ring til vores erfarne skolerejseeksperter Christian og Heine.

Ring GRATIS på 8020 8870 for en snak om mulighederne og et godt tilbud - også hvis I ikke rejser til London.

Christian Skadkjær Heine Pedersen

ALFA TRAVEL
ALFATRAVEL.DK - INFO@ALFATRAVEL.DK - 80 20 88 70

GØR STUDIEREJSEN EN KLASSE BEDRE.....

Spar tid & penge Styrk Fagligheden Tryk Sikkerhed Erfarne rådgivere

KILROY er specialister i at arrangere studierejser med et højt fagligt indhold. Oplev mindre praktisk organisering, faglig forberedelse og mere tid til undervisning og samvær.

Forslag til andre rejsemål:
London, fly, 5 dg/4 nt fra kr. **1.675,-**
Barcelona, fly, 5 dg/4 nt fra kr. **1.995,-**
Bruxelles, bus, 5 dg/3 nt fra kr. **1.560,-**
Prag, fly, 5 dg/4 nt fra kr. **1.495,-**
Budapest, fly, 5 dg/4 nt fra kr. **1.690,-**
Pris pr. person i flersengsværelse på hostel

Kontakt: Tlf: 70 22 05 35
hol@kilroy.dk
www.kilroy.dk

KILROY

Folkeskolen
Næste nummer udkommer
torsdag den 10. marts

DANMARKS LÆRERFORENING

Vandkunsten 12
1467 København K
Telefon 3369 6300

dif@dif.org
www.dif.org

FORMAND
Lærer **Anders Bondo Christensen**
træffes i foreningens sekretariat
efter aftale.

SEKRETARIATSCHEF
Bo Holmsgaard

SEKRETARIATET
Sekretariatet har telefontid
mandag-torsdag kl. 9.00-15.30
og fredag klokken 9.00-14.30
Der er åbent for personlige hen-
vendelser mandag-torsdag
kl. 9.00-15.30.
Fredag kl. 9.00-14.30.

SERVICELINJEN,
telefon 3369 6300
Er du i tvivl om, hvor og hvornår du
kan henvende dig med et problem,
kan du ringe til servicelinjen. Her
kan du få oplyst, om du skal hen-
vende dig til kredsen, dif/a, Lærer-
nes Pension mv., om kredskonto-
rets åbningstid, adresser og tele-
fonnumre.

Servicelinjen er åben mandag-
torsdag fra klokken 9.00 til 15.30,
fredag fra klokken 9.00 til 14.30.

MEDLEMSHENVENDELSER
Henvendelser om pædagogiske,
økonomiske og tjenstlige forhold
skal ske til den lokale kreds.
Til sekretariatet i København kan
man henvende sig om konkrete
sager om arbejdsskader og psy-
kisk arbejdsmiljø, om medlems-
administration, låneafdeling, un-
derstøttelseskasse og udlejning
af foreningens sommerhuse.

**KONTINGENTNEDSÆTTELSE
ELLER -FRITAGELSE**
kan søges af medlemmer, der er
ledige, har orlov eller er på barsel,
og som modtager dagpenge.
Reglerne er beskrevet på
www.dif.org

LÅN
Henvendelse om lån kan ske på
telefon 33 69 63 00, eller der kan
ansøges direkte på vores hjemme-
side www.dif-laen.dk

Du kan se den aktuelle rente
og beregne dit lån på:
www.dif-laen.dk

Snaregade 10 A, 1205 København K • Tlf. 70 25 10 08
skolelederne@skolelederne.org • www.skolelederne.org

Åbent for medlemshenvendelser mandag, onsdag og torsdag 9.00-15.30,
tirsdag 10.00-15.30 og fredag 9.00-14.00

Formand Claus Hjortdal • Næstformand Jørgen Mandrup Nielsen
Kontakt til de lokale afdelinger af Skolelederforeningen: Se hjemmesiden

*Skolelederforeningen er den forhandlingsberettigede organisation for landets skoleledere.
Som medlem kan du henvende dig for rådgivning om tjenstlige problemstillinger, løn-
og arbejdsforhold mv. Læs også bladet Plenum og nyhedsbrevet Plenum+.*

Lærerstuderendes Landskreds

Vandkunsten 3 3. sal, 1467 København K.
Telefon 3393 9424,
ll@llnet.dk • www.llnet.dk

Formand
Lærerstuderende Christian Dalby, 3092 5515, chda@llnet.dk
Studerende kan søge rådgivning i
Lærerstuderendes Landskreds, LL.

Lærernes a.kasse

Kompagnistræde 32 · 1208 København K · Tlf: 7010 0018
Email: via hjemmesiden · www.difa.dk

Formand
Lærer Gordon Ørskov Madsen
Træffes i sekretariatet efter aftale

Sekretariatschef
Lærer Frank A. Jørgensen

Hovedkontor
Kompagnistræde 32
1208 København K

Tlf: 7010 0018
Fax: 3314 3955
Email: via hjemmesiden
www.difa.dk

Kontaktoplysninger
Regionscentre har åbent for personligt
fremmøde i a-kassens kontakttid.

Vil du have en personlig samtale, aftaler
du en tid ved at ringe på tlf. 7010 0018.

Du kan også sende en mail via hjemmesiden

**Regionscentre
Odense**
Klaregade 7, 1.
5000 Odense C
Tlf: 7010 0018

Esbjerg
Skolegade 81, 3.
6700 Esbjerg
Tlf: 7010 0018

Århus - Risskov
Ravnøvej 6
8240 Risskov
Tlf: 7010 0018

Aalborg
C. W. Obels plads 1 B, 1.
9000 Aalborg
Tlf: 7010 0018

København
Hestemøllestræde 5
1464 København K
Tlf: 7010 0018

Åbningstider
Man - tors: 10.00-15.30
Fre: 10.00-14.30

Lærernes a.kasse Tlf: 7010 0018

folkeskolen

FAGBLAD FOR UNDERVISERE

Fagbladet *Folkeskolen* og folke-
skolen.dk udgives af udgiversel-
skabet Fagbladet Folkeskolen ApS,
som ejes af Stibo Graphic og
Danmarks Lærereforening.
Mediet redigeres efter journalisti-
ske væsentlighedskriterier, og
chefredaktøren har ansvar for alt
indhold.

Forsideillustration: Pernille
Mühlbach

Folkeskolen er fremstillet hos
Stibo Graphic, der er miljøcer-
tificeret af Det Norske Veritas
efter ISO 14001 og EMAS.
Papirfabrikkerne, der fremstiller
Norcote og Maxi Gloss, er alle
miljøcertificeret efter såvel ISO
14001 som EMAS.

132. årgang, ISSN 0015-5837

Udebliver dit blad, så klik ind på
folkeskolen.dk, og klik på »Klag
over bladleveringen« nederst
til højre.
Forhold/ændringer vedrørende
fremsendelse af bladet:
Telefon: 33 69 63 00
E-mail: medlemservice@dif.org

Henvendelser til redaktionen

Folkeskolen
Postboks 2139
1015 København K
Telefon: 33 69 63 00
E-mail: folkeskolen@folkeskolen.dk
folkeskolen.dk
Cvr-nummer: 36968559

Hanne Birgitte Jørgensen,
chefredaktør, ansvarshavende,
hjo@folkeskolen.dk

Bente Heger, chefsekretær,
beh@folkeskolen.dk,
telefon: 33 69 64 00
Henrik Ankerstjerne Hermann,
bladredaktør,
hah@folkeskolen.dk,
telefon: 33 69 64 01
Karen Ravn, webredaktør,
kra@folkeskolen.dk,
telefon: 33 69 64 06

Journalister

Pernille Aisinger,
pai@folkeskolen.dk
Esben Christensen,
esc@folkeskolen.dk
Cathrine Bangild,
cba@folkeskolen.dk
Helle Lauritsen,
hl@folkeskolen.dk
John Villy Olsen,
jvo@folkeskolen.dk
Maria Becher Trier,
mbt@folkeskolen.dk
Sebastian Bjerril,
bj@folkeskolen.dk

Layout og grafisk produktion

Datagraf Communications

Anmeldelser og meddelelser

Stine Grynberg Andersen,
redaktør af anmeldelser,
sga@folkeskolen.dk,
telefon: 33 69 64 04

Kontrolleret oplag

Juni 2015: 81.364
(Specialmediernes
Oplagskontrol)
Læsertallet for 3. kvartal 2015 er
150.000. Index Danmark/Gallup.

folkeskolen.dk

Faglige netværk:
Billedkunst, Danskundervisning,
Engelsk, Ernæring og sundhed,
Historie og samfundsfag, Hånd-
værk og design, Idræt, It i under-
visningen, Matematik, Musik,
Naturfag, Religion, Tysk og fransk

facebook.dk/folkeskolendk
@folkeskolendk

ABONNEMENT

Telefon: 33 69 63 00, e-mail: nvl@dif.org
Årsabonnement for *Folkeskolen* – fagblad for undervisere: 1.100 kroner
inklusive moms. For abonnenter i udlandet tillægges porto. Abonne-
ment kan opsiges med en måneds varsel til udgangen af et kalenderår.
Løssalgpris: 40 kroner.

150.000 LÆSERE

ANNONCERING

Media-Partners, Niels Bohrs Vej 23, DK-8660 Stilling
Tel.: +45 2967 1436 / +45 2967 1446

Forretningsannoncer: annoncer@media-partners.dk

Stillings- og rubrikannoncer: stillinger@media-partners.dk

Udgivelser	Forretnings-annoncer	Stillings-annoncer	Udkommer
Folkeskolen nr. 5	22. februar	29. februar	10. marts
Folkeskolen nr. 6	7. marts	14. marts	23. marts
Folkeskolen nr. 7	29. marts	5. april	14. april
Folkeskolen nr. 8	11. april	18. april	28. april

FOR KORTE NYHEDER

Inklusionen af politisk udfordrede kolleger på lærerværelset går stadig trægt

Rundtomkring på landets lærerværelser går det stadig alt for langsomt med inklusionen af de kolleger, der lever med svære politiske udfordringer, og kun de færreste skoler råder over de nødvendige resurser til at håndtere den afvigende adfærd.

»Mange går desværre rundt og mener alt muligt, som vi andre ikke er enige i«, forklarer en lærer. »De havner hyppigt i konflikter, og de udviser grænseoverskridende holdninger, når der diskuteres aktuelle emner. Disse kolleger har simpelthen svært ved at overholde lærerværelsets normer og regler for, hvad vi andre er enige om at mene.«

Mange af disse kolleger viser sig at være diagnosticeret med såkaldt ADFV: »Medmennesker med massive politiske udfordringer, som ved seneste valg stemte på partierne A, DF eller V.«

Uskolet er *Folkeskolens* bagside med opdigtet satire, som er inspireret af små og store begivenheder i tiden. Enhver lighed med tilværelsen, virkelige personer og nulevende hændelser er tilfældig og for det meste ikke med vilje. Ingen af de personer, som optræder i artiklerne, kunne finde på at gøre eller sige sådan i virkeligheden.

SÅ KAN DE LÆRER ~~DET~~ / 98

Ny kampagne, #politikerpral, vil tale arbejdet på Christiansborg op

Alle taler om at tale politikernes arbejde op – nu gør vi noget ved det! Sådan lyder det fra minister for børn, undervisning og ligestilling Ellen Trane Nørby, som tirsdag eftermiddag, inspireret af en aktuell lærerkampagne, lancerede hashtagget #politikerpral: »Vi skal vælge Facebook og Instagram og Twitter«, forklarer hun, »med alle historierne om, hvorfor politikere er FABELAGTIGE! Med kampagnen vil vi få talt vores arbejde op igen, efter at vores indsats i så lang tid har mistet status i befolkningen. Politikernes kompetencer forsvinder jo ikke, bare fordi vælgerens opbakning gør det.«

Kritikere af kampagnen mener ikke, at der er meget nyt under solen: »Politikere, der praler med kompetencer, de tror, de har? Er det ikke det, man kalder valgkamp?«

ALT FOR KORTE NYHEDER

4.c faktisk ikke mærkbart gledere her ved **anden gennemgang** af engelsklærers 86 vinterferiebilleder fra Hemsedal.

Skolen skal afspejle samfundet, og samfundet er sgu da også **distræt og lækkerstulpen og på Facebook** hele tiden.

Syvårigs tegning af mor, far, bror, hund og bil foran hus med træ og sol og vistnok cykel **ligner lort**. Jamen det gør den.

Kritiseret **seksualundervisning** forsvarer sig: Historielærer har sgu da heller ikke selv oplevet for eksempel 1864, vel?